

Møteinnkalling

Utvalg: **Kommunestyret**
Møtested: Kommunestyresalen, Rådhuset
Dato: 26.02.2009
Tidspunkt: 09:00

Forfall meldes til utvalgssekretæren på telefon 784 02502 som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Følgende tilleggssak ettersendes:

Saken om ”regjeringens tiltakspakke” behandles i formannskapet den 19.02.2008.

Saksliste

Saksnr	Innhold
PS 13/09	Godkjenning av Forsøl barnehage etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
PS 14/09	Godkjenning av Forsøl skole etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
PS 15/09	Godkjenning av Reindalen barnehage etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
PS 16/09	Godkjenning av Reindalen skole etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
PS 17/09	Byggeskikksveileder for Hammerfest Kommune
PS 18/09	Verneforslag for Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen i Hammerfest kommune
PS 19/09	Felles strategisk plan Vest-Finnmark regionråd - Rullering og videreutvikling
PS 20/09	Nytt pleie og omsorgsenter
PS 21/09	Forvaltningsrevisjonsrapport "Oppfølging av politiske vedtak"
PS 22/09	Kontrollutvalgets Årsmelding 2008
PS 23/09	Diverse referatsaker
PS 24/09	Godkjenning av møteprotokoll

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig gjennomsyn på Hammerfest rådhus, Storgata kommunehus - servicekontoret, Hammerfest bibliotek, Akkarfjord forbrukerlag, Kårhamn handel, postkontorene i distriktet og kommunens hjemmeside.

Møtet er åpent for publikum!

Kristine Jørstad Bock
ordfører

Saksbehandler: Gro Hågensen
Saksnr.: 2008/805-49/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
9/09	Styret for kultur, omsorg og undervisning	16.02.2009
13/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

Saksdokumenter ikke vedlagt:

- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- Veileder til forskrift om barnehager og skoler (3-98)
- Godkjenning av Forsøl barnehage av 27.04.00
- Muntlig orientering gitt i KOU 09.06.08
- Måling av inneluft, 21.02.06, av Frisk i Nord
- Lekeplasskontrollen, høsten 2007, rapport 30.11.07

Godkjenning av Forsøl barnehage etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Saken gjelder

Søknad om godkjenning av Forsøl barnehage etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler.

Søknad etter forskriftens § 6, 1. og 4. ledd, krav om godkjenning.

Sakens bakgrunn og fakta

I forkant av søknaden, 09.04.08, er det foretatt inspeksjon av Forsøl barnehage ved lege Sonni Schumacher og sekretær Bjørn Wiggo Sigvartsen.

Beskrivelse av barnehagen:

- Godkjent areal: 81 kvm.
- Antall plasser 0 – 6 år: 15.
- Byggeår: 1999. fikk da nye lokaler ved at barnehagens gamle lokaler ble omgjort til SFO (Ikke søkt om godkjenning etter nybygg / ombygg i 1999, jf §6, 3.ledd).

§ 4 Internkontroll:

Barnehagen fremlegger IK, bestående av rutinebeskrivelser. Har system for revisjon av IK.

§ 19 Fysisk tilstand / inneklima:

- Ventilasjonsanlegg. Målinger gjort av Frisk i Nord. Tilfredsstillende.

§ 10 Muligheter for aktivitet og hvile (fokus på uteområdet):

- Inngjerdet, men gjerdet ligger delvis nedbrutt av snø hver vinter og må ofte rettes opp. 2 porter. Bra tilrettelagt for lek i trygge omgivelser.
- For dårlig utendørs belysning. Tre nye lyskastere er satt opp i etterkant av inspeksjonen.
- ”Lekeplasskontrollen” kontrollerte lekeplassen november 2007, og har utarbeidet avviksrapport med beskrivelser, kommentarer og forslag til tiltak. Avvikene er inndelt i kategoriene A, B og C, med A som de alvorligste. Forsøt barnehage er gitt flere avvik i alle kategorier.

Eksempler: - Inngangsgrinda kan lett åpnes av barna

- Gjerdet mangler i noen områder, noen steder vil barna kunne kripe under
- Blanding av nye, gamle og selvproduserte lekeapparater med noen alvorlige avvik. Bl.a. dårlig forankring og fundamentering og hektefare. Apparatet er nå fjernet.
- Ettersyn og vedlikehold av utearealet er ikke utført tilfredsstillende.
- Ettersynsprogram etter myndighetskravene er ikke utarbeidet.
- Lekeplassen mangler piktogram og merking, samt oppslag med nødnummer.
- Fallunderlaget til lekeapparater er ikke dempende ved høyder over 60 cm. Det er nå lagt matter under to av dem.

§ 13 Rengjøring og vedlikehold:

Renholdsplan og vedlikeholdsplan har ikke vært mulig for tilsynsmyndigheten å få fremlagt. Det henvises til *kerbas*, men systemet er uferdig og ikke tilgjengelig på intranett.

Under inspeksjonen ble det synliggjort at en helhetlig plan for renhold mangler. Visse områder dekkes ikke av daglig renhold og heller ikke av hovedrengjøring. For eksempel vasking oppe på skap, hyller, gardiner, gardinbrett og på lysarmatur.

§ 12 Psykososiale forhold: OK.

§ 17 Smittevern:

Det mangler prosedyrer for sjekk av tuberkulosestatus for nytilsatte personale, inklusiv vikarer. Tilsynsmyndigheten har i kontakt med sektoradministrasjonen fått opplyst at det i løpet av 2009 vil bli utarbeidet prosedyrer for tuberkulosekontroll.

Merknad

Lekeplasskontrollens rapport er under oppfølging fra egen sektor. Avvik i kategori A er allerede rettet opp. De øvrige avvikene vil bli rettet opp.

Avvik med anbefalte frister for å rette opp:

1. Toalettdørene er ikke sikret, må sikres for å unngå klemskader.
Frist: Innen utgangen av februar 2009.
2. Temperatur på varmtvannet er ikke kontrollert (skal ikke overstige 60 grader).

- Frist: innen utgangen av februar 2009.
3. Renholdsplanen er ikke ferdigstilt. Den må inneholde plan for hovedrengjøring, gardinvask, vask av overflater på hyller og skap, lysarmatur, gardinbrett, rør for ventilasjon, samt daglig gulvvask. Gjøres tilgjengelig på intranett.
Frist: Innen utgangen av 2009.
 4. Barnehagen / sektoren utarbeider prosedyrer og gjennomfører førstehjelpskurs for nytilsatt personale, samt årlige repetisjonskurs.
Frist: Innen september 2009.
 5. Barnehagen / sektoren utarbeider rutiner for tuberkulosekontroll av nytilsatte.
Frist: Innen utgangen av 2009.

Rådmannens vurdering

Vurderingen har bakgrunn i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, samt egenkontrollskjema fra styrer og tilsyn fra miljørettet helsevern. Barnehagen anbefales godkjenning under forutsetning av at samtlige avvik rettes opp innenfor de gitte fristene.

Rådmannens forslag til vedtak:

KOU anbefaler at kommunestyret godkjenner Forsøl barnehage under forutsetning av at avvikene rettes opp innen gitte tidsfrister.

Saksbehandler: Gro Hågensen
Saksnr.: 2008/805-50/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
10/09	Styret for kultur, omsorg og undervisning	16.02.2009
14/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

Saksdokumenter ikke vedlagt:

- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler 83-89)
- Godkjenning av Forsøl skole, 1999
- Muntlig orientering gitt i KOU, 09.06.08
- Rapport fra måling av inneklime, 21.02.06, v/ Frisk i Nord,
- Rundskriv fra helse- og omsorgsdepartementet og kunnskapsdepartementet av 24.04.08, ”Manglende godkjenning av skoler”

Godkjenning av Forsøl skole etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Saken gjelder

Søknad etter forskriftens § 6, 1. og 4.ledd, krav om godkjenning, samt § 7, generelle krav, samt § 25, kommunestyret fører tilsyn med at disse forholdene overholdes.

Sakens bakgrunn og fakta

I forkant av søknaden, 14.04.08, ble det foretatt inspeksjon av Forsøl skole og sfo ved lege Sonni Schumacher, sekretær for mhv, Bjørn W. Sigvartsen og led.helsesøster Gro G. Hågensen.

Beskrivelse av skolen:

Kapasitet	Inntil 75 elever / 5 klasser
Elev – og klassetallsprognose	Skoleåret 2008 / 2009: 35 elever / 4 klasser Skoleåret 2009 / 2010: 34 elever / 4 klasser
Fysisk tilstand	Skolekjøkkenet er renovert av lærer og elever 2007 Gamle barnehagelokaler er omgjort til SFO i 1999.

	<p>Tilfredsstillende lokaler men jevnt over slitte lokaler. Ventilasjonsanlegget fungerer ikke.</p> <p>Stort uteområde med gode muligheter for lek og andre utendørsaktiviteter i naturen.</p> <p>Internkontrollen er noe mangelfull og fungerer ikke på flere områder, inklusiv avvikshåndtering. KERBAS er ikke implementert.</p>
Skolevei og trafikksikkerhet	Ingen merknader

På bakgrunn av egenkontrollskjema og inspeksjon, har Miljørettet helsevern avdekket følgende avvik og merknader:

§	Mangler	Avvik / merknader
§ 4 Ansvar og internkontroll	Internkontrollsystemet er noe mangelfull	Merknad: Skolen bør ta en gjennomgang av IK – systemet / ev revisjon.
§ 9. Utforming og innredning	<p>Tilfredsstillende i fht. alle brukergrupper, inklusiv funksjonshemmede. Dersom det oppstår at rullestolbrukere skal være i lokalene må et toalett gjøres i stand for dette.</p> <p>Dører og inngangspartier er ikke vurdert mht tilrettelegging for rullestolbrukere ved den ne inspeksjonen.</p>	Merknad: Det anbefales å bygge handikoptoalett i samme område som andre toalett ved oppgradering av toalettforholdene generelt.
§ 10. Muligheter for aktivitet og hvile	<p>Stort fint uteområde med muligheter for mange aktiviteter. Delvis inngjerdet.</p> <p>1. Dårlig med utelys</p> <p>2. Dårlig dekke på fotballbanen.</p> <p>3. Ikke rutiner for vedlikehold og rengjøring av uteområdet. Mye reinskit om sommeren / høsten.</p>	<p>Avvik</p> <p>1. Utelys monteres innen skolestart 2009.</p> <p>Merknad:</p> <p>2 Vurdere legging av nytt dekke for å gi bedre forhold til fysisk aktivitet.</p> <p>3. Avklare ansvaret for vedlikehold og rengjøring. Før skolestart må skolens område være rengjort.</p>
§ 11 Måltid	Nyrenovert kjøkken / kantine hvor elevene spiser.	Svært gode forhold for bespising på skolen.
§ 12 Psykosoliale forhold	Skolen samarbeider med PPT og helsesøster, men ikke i et felles system.	Merknad

	Plan for konflikthåndtering og mobbing foreligger, men bør revideres.	Skolen bør få på plass en revidering av mobbeplanen.
§ 13 Rengjøring og vedlikehold	<p>1. Sjenerende sterk mugglukst i gangen til SFO lokalisert til taket. Fuktskader i taket er reparert, men det er fortsatt sterk mugglukst i lokalet.</p> <p>2. Kraftig, mugglignende lukst i arbeidsrom for lærere oppstått (avdekket) i oktober etter at inspeksjon ble foretatt.</p> <p>3. Nyinnsatt ytterdør til ungdomsskolen er montert slik at det er for trangt mellom karm og dør. Problemer med å lukke døra.</p> <p>4. To av ytterdørene er gamle og dårlige.</p> <p>5. Lekkasje over ytterdøra inn til ungdomsskolen.</p> <p>6. Flere punkterte og trekkfulle vinduer.</p> <p>7. Utvendig. Mangler nedløp til takrenner. Antydning til råte på utvendig panel.</p>	<p>Avvik:</p> <p>1. Mugglukta må lokaliseres og skadet materiale fjernes. Frist: Skolestart 2009.</p> <p>2. Sjenerende lukst må lokaliseres og ev. skade repareres snarest.</p> <p>Merknad:</p> <p>3. Døra bør repareres.</p> <p>Avvik:</p> <p>4. Dørene byttes ut før skolestart 2009.</p> <p>Avvik:</p> <p>5. Lekkasjen må tettes, og skadet materiale skiftes ut. Frist: Snarest, men senest innen skolestart høsten 2009.</p> <p>Avvik:</p> <p>6. Vinduene må skiftes ut. Frist: 2010.</p> <p>Avvik:</p> <p>7. Nedløp monteres snarest mulig. Frist: 01.05.09.</p>
§ 14 Sikkerhet og helsemessig beredskap	<p>1. Det er ikke gjennomført risikovurdering for å sikre at skader og ulykker forebygges.</p> <p>2. Det gjennomføres ikke årlig opplæring i brannslukking og bruk av utstyr.</p>	<p>Merknad</p> <p>1. Skolen bør ta dette inn i IK – systemet.</p> <p>2. Skolen bør ha en årlig repetisjon av opplæringa fra og med skoleåret 2009/2010.</p>

§ 15 Førstehjelp	Ingen årlig repetisjon av førstehjelp og bruk av utstyret.	Avvik Rutiner for årlig opplæring i førstehjelp må få på plass.
§ 18 Røyking	Det røykes kun utenfor skolens inngjerdede område.	
§ 19 Inneklima / luftkvalitet	Ventilasjonsanlegget fungerer muligens ikke.	Avvik Anlegget kontrolleres, og bringes i orden snarest mulig. Frist: September 2009.
§ 20 Belysning	Positiv bemerkning: I ungdomsskolens store klasserom er det montert dagslys rør over elevenes arbeidsbord for å motvirke mørketidsproblemer.	Kommentar Resultatet av forsøket med ”dagslys” må gjerne gjøres kjent!
§ 21 Lydforhold	Ingen merknader	
§ 23 Sanitære forhold	Flere elevtoaletter på et rom der avlukkene er åpne over og under. Elevene kommenterer at det er utilfredsstillende.	Avvik Elevtoalettene bør bygges om til lukkede toaletter. Frist: 2010.

Generell kommentar:

Skolebygningen har et preg av å være slitt, sannsynligvis ikke malt eller renoveret på annen måte som helhet siden den ble bygd. Enkelte rom er pusset opp, men det er likevel et behov for ansiktsløfting både innvendig og utvendig.

Rådmannens vurdering

Med utgangspunkt i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler, egenkontrollskjema fra rektor samt tilsyn og anbefalinger fra miljørettet helsevern, vurderes skolen å ha en del mangler og slitasje som må utbedres for at skolen skal kunne godkjennes. Det er også en del mangler innenfor området IK, samt psykososialt miljø som må forbedres. Skolens ledelse må i samarbeid med Teknisk drift og andre kommunale instanser se til at forholdene ved skolen blir i samsvar med kravene som er satt i forskriften for at elevenes fysiske og psykososiale miljø blir tilfredsstillende.

Rådmannens forslag til vedtak:

De foreslåtte utbedringer gjøres innenfor frister foreslått av seksjon for miljørettet helsevern. Kommunestyret godkjenner Forsøl skole etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler når avvikene er lukket.

Saksbehandler: Gro Hågensen
Saksnr.: 2008/805-52/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
11/09	Styret for kultur, omsorg og undervisning	16.02.2009
15/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

Saksdokumenter ikke vedlagt:

- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler (3-89)
- Muntlig orientering gitt i KOU 09.06.08
- Måling av inneklimate v/ Frisk i Nord, januar 2005
- Lekeplasskontrollen, høsten 2007
- Rundskriv fra Helse- og omsorgsdept. og Kunnskapsdept, 24.04.08, ”Manglende godkjenning av skoler”

Godkjenning av Reindalen barnehage etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Saken gjelder

Søknad etter forskriftens § 6, 1. og 4. ledd, om godkjenning, § 7, generelle krav, samt § 25 om tilsyn.

Sakens bakgrunn og fakta

I forkant av søknaden 24.10.08, er det foretatt inspeksjon av Reindalen barnehage ved lege Sonni Schumacher og ledende helsesøster Gro Hågensen.

Beskrivelse av Reindalen barnehage:

Reindalen barnehage ligger i et fint område med nærhet til natur og skianlegg. Uteområdet innbyr til lek og mange former for fysisk aktivitet.

Byggear:	1989 – startet 20.08.89. Renovert 2005 og 2006.
Godkjent for antall barn	Barnehagen har i dag 4 avdelinger med til sammen 54 barn, 0 – 3 år: 18 barn

	3 – 5 år: 36 barn
Helhetsinntrykk	Mye er bra, men noe slitasjepreget. Utearealet er stort og fint. Små rom innendørs, men fyller minstekravene for areal per barn.

På bakgrunn av egenkontrollskjema og inspeksjon, har Miljørettet helsevern avdekket følgende avvik og merknader:

§	Beskrivelse	Avvik/merknader
§4 Internkontroll	Har rutiner, men lite skriftlig i form av IK. Har ikke rutiner for evaluering, oppdatering og tilbakemelding. Rutinebeskrivelser oppbevart i permer. Noe ufullstendig. En del rutiner vil være felles for samtlige barnehager. Noen rutiner må utarbeides av andre i samarbeid med barnehagene, for eksempel renholdstjenesten i forhold til renholdsplan.	Merknad: Det må arbeides kontinuerlig med planer og rutinebeskrivelser, samt oppdateringer av dem.
§8 Beliggenhet	Fin beliggenhet i stor naturtomt.	
§9 Utforming og innredning	Noen av lekerommene er relativt trange i forhold til antall barn. Hemsene er lite egnet til lekeaktiviteter. Tilpasset rullestolbrukere i det meste av bygningen. De fleste dørene har tilpasning til rullestolbrukere foruten ytterdørene.	Merknad Ytterdørene bør tilpasses rullestolbrukere.
§ 10 Muligheter for aktivitet og hvile	Gode lekeforhold ute og inne. Hvilemuligheter: De minste barna sover som regel i vogn ute eller inne i ”vognstallene”. På de andre to avdelingene tilrettelagt så godt som mulig for hviling på hemsene, men barna ønsker ikke dette.	
§ 11 Måltid	Frokost: barna har med egen matpakke. Lunsj: det serveres lunsj, brødmåltider, en gang per uke varmmat.	

	<p>Det serveres også frukt og melk.</p> <p>Egen servicemedarbeider i 50% stilling fra jan -09, som et bemanningstiltak i ”Friske folk”-prosjektet.</p> <p>Statens ernæringsråds retningslinjer for kosthold og ernæring i barnehager følges.</p>	
§ 12 Psykososiale forhold	<p>Prosedyrer for konfliktbehandling og mobbing?</p> <p>Prosedyrer ved mistanke om rusmiddelbruk blant foreldre?</p> <p>Prosedyrer for mistanke om seksuelt misbruk av barn?</p> <p>Barnehagen har handlingsplaner for død, sorg og lignende</p> <p>Barnehagen har faste møter med foreldrene flere ganger i året (foreldremøter, kontaktmøter, samarbeidsutvalg).</p> <p>Barnehagen har faste samarbeidsmøter med PPT hver 6.uke.</p>	<p>Merknad.</p> <p>Barnehagen oppdaterer plan for handling av konflikt og mobbing.</p> <p>Sektor oppfordres til å lage felles rutiner ved mistanke om misbruk av rusmidler blant foreldre og prosedyrer for handling ved mistanke om seksuelt misbruk av barn.</p>
§ 13 Rengjøring og vedlikehold	<p><u>Renhold:</u></p> <p>Stort sett tilfredsstillende renhold av bygget.</p> <p>Hovedrengjøring utføres en gang per år.</p> <p>Renholdsplan utarbeidet av barnehagen, men ikke samkjørt med Renholdstjenesten. Planen ikke utfyllende.</p> <p><u>Vedlikehold:</u></p> <p>20 år gamle gulvbelegg som er vanskelig å holde rene.</p>	<p>Avvik</p> <p>Renholdsplan må utarbeides i samråd med Renholdstjenesten og ferdigstilles. Planen må inneholde daglig rengjøring, hovedrengjøring, vask av armatur, ventilasjonsrør, lysbruer, vinduer, gardiner, skap og hyller.</p> <p>Det må utføres hovedrengjøring av hele barnehagen en gang pr. år.</p> <p>Frist: 01.09.09.</p> <p>Merknad</p> <p>Gamle gulvbelegg bør skiftes ut. Inntil så skjer må gulvene bones 1 – 2 ganger i året for</p>

	<p>Barnetoalett avd. Askeladden og Tyrihans: Glipper mellom toalett og gulv. Vanskeliggjør renhold, ser lite tiltalende ut.</p> <p>Gjerde: Gammelt gjerde rundt barnehagen, en del råteskadet. (Var også bemerket ved forrige godkjenning i 1998).</p>	<p>at de skal kunne holdes rene.</p> <p>Glippen mellom toalett og gulv tettes, evt. skiftes gulvbelegget, evt. også fornye med veggfestede toalett.</p> <p>Avvik: Gjerdet anbefales totalt utskiftet, i hvert fall må skadede partier skiftes og repareres. Nødvendige reparasjoner innen utgangen av 2009.</p>
§ 14. Sikkerhet og helsemessig beredskap	<p>Det gjennomføres årlige vernerunder. Det foreligger plan og prosedyrer i fht. brann. Brannøvelser gjennomføres minimum 2 ganger per år, både varslet og uanmeldt.</p> <p>Lekeplasskontrollen har inspisert lekeapparatene høsten 2007.</p>	<p>Kommentar: Samtlige avvik fra Lekeplasskontrollen i kategoriene A er lukket. Avvik i kategori B er mindre feil som må utbedres p.g.a. risiko for skade. Kategori C er merknader (mindre alvorlige ting).</p>
§ 15 Førstehjelp	<p>Førstehjelpskapene er oppdatert, j.fr. sjekklister og rutiner.</p> <p>Førstehjelpskurs gjennomføres årlig, siste gang 10.10.08, samtlige ansatte deltok.</p>	
§ 17 Smittevern	<ol style="list-style-type: none"> 1. Har rutiner for håndtering av blodsøl og andre kroppsvæsker. 2. Har gode rutiner i fht. vask og renhold av stellebenker samt håndtering av barn med diare. 3. Har innført spritvask av hender i tillegg til vanlig god håndvask. 4. Har rutiner for vask av leker: 1 gang per måned og oftere ved behov. Avkryssingsliste. 	<p>Merknad:</p>

	5. Mangler rutiner for tuberkulosekontroll av nytilsatt personale.	5. På sektornivå bør det utarbeides felles prosedyrer for tuberkulosekontroll av nytilsatte.
§ 18 Røyking	Barnehagen er røykfri, det røykes heller ikke i barnhagens uteområde.	
§ 19 Inneklima / luftkvalitet	Inneklimaet og luftkvaliteten oppleves tilfredsstillende og barnehagens ansatte ser ikke behov for nye målinger. .	
§ 20 Lysforhold	Lysmålinger gjort i 2005. Konklusjon: Mer enn godt nok lys. Ved inspeksjonen opplevdes utebelysningen, spesielt på parkeringsplassen, mangelfull.	Kommentar: Ny belysning på parkeringsplassen satt opp av EI-verket i desember -08.
§ 21 Lydforhold	Det er til tider mye støy i lokalene p.g.a. mange barn i relativt små lokaler. Det er montert støyplater i takene og alle avdelinger har ”støyøre”.	Merknad. Det bør gjøres målinger av støynivå, akustikk / gjenklang.

Rådmannens vurdering

Avvikene lukkes innen oppsatte frister og merknadene bør følges opp.

Rådmannens forslag til vedtak:

KOU anbefaler at Kommunestyret godkjenner Reindalen barnehage etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler under forutsetning at avvikene lukkes innen foreslåtte frister, samt at merknadene følges opp.

Saksbehandler: Gro Hågensen
Saksnr.: 2008/805-51/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
12/09	Styret for kultur, omsorg og undervisning	16.02.2009
16/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

Saksdokumenter ikke vedlagt:

- Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler
- Veileder til forskrift om barnehager og skoler (3-98)
- Muntlig orientering gitt i KOU 09.06.08
- Rundskriv fra Helse- og omsorgsdept. og Kunnskapsdept, 24.04.08, ”Manglende godkjenning av skoler”

Godkjenning av Reindalen skole etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Saken gjelder

Søknad om godkjenning av Reindalen skole etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler

Søknad etter forskriftens § 6,1. og 4. ledd, krav om godkjenning.

Sakens bakgrunn og fakta

I forkant av søknaden 24.10.08, er det foretatt inspeksjon av Reindalen skole ved helsesøster Tone Brun Strand og rådgiver ved skole og oppvekst Bjørn Sigvartsen.

Beskrivelse av Reindalen skole:

Reindalen skole har funksjonelle bygninger og ligger i et fint område med nærhet til natur og skianlegg. Uteområdet innbyr til lek og mange former for fysisk aktivitet.

Byggeår:	1. byggetrinn 1983 for 1. – 4. trinn 2. byggetrinn 1991 for 1. – 6. trinn 3. byggetrinn 1997 for 1. – 7. trinn og
----------	---

	SFO
Godkjent for antall elever:	Skolen har i dag 180 elever. SFO har 64 elever.
Fysisk tilstand / inneklima:	Forholdsvis nye bygg med god standard. En del lekkasjer i tak og yttervegg i underetasjen i byggetrinn 2 Tilfredsstillende inneklima. Temperaturen i en del rom er over perioder for lave.
Uteareal	Meget bra uteområde med en mindre lekeplass nær skolen og et stort nytt opparbeidet område med lekeplass og aktivitetsløype mellom skolen og Finnmarksveien samt ballplass.
Trafikkforhold	For kort avstand mellom skolebygningen og Uranusvei. Området er trafikkfarlig.

På bakgrunn av egenkontrollskjema og inspeksjon, har Miljørettet helsevern avdekket følgende avvik og merknader:

§	Mangler	Avvik/merknader
§8 Beliggenhet	Deler av skolen er plassert nær offentlig vei uten avskjerming. Uranusvei går tett inn til inngangspartiet til 1. trinn / SFO. Det er svært uoversiktlig når foresatte leverer/henter barn og parkerer tett inntil skolen.	Avvik: Det må foretas en fysisk avskjerming mellom Uranusvei og inngangspartiet til 1.trinn/SFO slik at området blir trafiksikkert. Frist: Skolestart 2009.
§9 Utforming og innredning	Bygningen er tilrettelagt for alle, inklusiv rullestolbrukere. NB: Automatiske døråpnere på en innvendig dør og to ytterdører fungerer ikke.	Se avvik/merknader § 13.
§ 10 Muligheter for aktivitet og hvile	Ballplassen bør brøytes vinterstid. Mangler lys ved ballplass og lekeplass.	Avvik Lys monteres i løpet av 2009.

§ 11 Måltid	<p>Elevene spiser på klasserommene der håndvask er tilgjengelig. Salg av melk som oppbevares i kjøleskap. Mangler rutiner for rengjøring av fruktskap/melkeskap</p>	<p>Avvik. Det utarbeides rutiner for renhold av kjøleskap. Frist: 01.03.09</p>
§ 12 Psykososiale forhold	<p>Mangler prosedyrer for mistanke om misbruk av barn. Mangler rutiner på hvor mange fraværsdager elevene skal ha før det meldes bekymring videre i systemet. Skolen har oppdatert handlingsplan mot mobbing.</p>	<p>Merknad. Sektor for skole og oppvekst er i gang med et arbeid for å få rutiner på plass når det gjelder elevfravær. Sektor oppfordres også til å lage felles rutiner ved mistanke om misbruk av barn.</p>
§ 13 Rengjøring og vedlikehold	<p><u>Vedlikehold:</u> 1. De automatiske døråpnerne på en innerdør og to ytterdører fungerer ikke. 2. Lekkasje og fuktskader i underetasjen til byggetrinn nr. 2. Det gjelder også heisesjakt og i selve heisen. Ved inspeksjon var det vann i heisen. Fuktskader og avflassing på vegger i H- inngangen. (Inngang på nedsida skolen til gymnastikksal) 3. Heisen har funksjonsfeil pga vannskader og er utrygg ved bruk. Det har forekommet stans med personer i heisen. 4. Gulvet i inngangspartiet til 1. trinn / SFO er kun grovpusset og det trekkes inn sand i lokalene. 5. Urinsøl under noen av elevtoalettene.</p>	<p>Avvik: 1. Døråpnerne må repareres. Frist: 01.03.09 2. Lekkasje må avdekkes og tettes. Fuktskadet materiale må fjernes. Frist: 01.01.2010. 3. Heisen må repareres. Frist: 01.04.09. . Merknad: 4. Gulvet må pusses og fliselegges / legges gulvbelegg. 5. Vi anbefaler at det tettes mellom toalettskåler og gulv, eventuelt monteres veggfestede toalett.</p>

	<p>6. Gym. sal: Usikkert om takvarmen virker. Slitte klatretau. Brekt dansebarre. Basketkurvene mangler nett. Løs nettingvegg i ventilasjonsanlegg. Ventilasjonsanlegget i jentegarderoben mangler deksel. Sprekker i gulvflisene i guttegarderoben.</p> <p><u>Renhold</u>: Daglig renhold stort sett tilfredsstillende. Renholdsplan ikke ferdigstilt.</p>	<p>6. Reparasjoner bør utføres før skolestart høsten 2009.</p> <p>Avvik Renholdsplan må ferdigstilles. Den må inneholde plan for hovedrengjøring, gardinvask, vask av overflater på hyller og skap, lysarmatur, gardinbrett, rør for ventilasjon, samt daglig gulvvask. Frist: Innen utgangen av 2009.</p>
§ 14. Sikkerhet og helsemessig beredskap	Det gjennomføres ikke årlige vernerunder.	Merknad Det må gjennomføres årlige vernerunder.
§ 15 Førstehjelp	Førstehjelpskurs mangler hos en del av personalet.	Avvik Førstehjelpskurs gjennomføres for alle som ikke har kurs. Frist: 01.05.09 Repetisjonskurs for alle en gang pr. år.
§ 17 Smittevern	<p>1. Mangler rutiner for håndtering av blodsøl og andre kroppsvæsker.</p> <p>2. Mangler rutiner for tuberkulosekontroll av nytilsatt personale.</p>	<p>Merknad. 1. Må utarbeide rutiner for håndtering av blodsøl og andre kroppsvæsker.</p> <p>2. På sektornivå bør det utarbeides felles prosedyrer</p>
§ 18 Røyking	Det røykes ikke i skolens lokaler. De av personalet som røyker gjør det på parkeringsplassen ved Uranusvei.	
§ 19 Inneklima / luftkvalitet	Inneklimaet oppleves tilfredsstillende. Men vær obs på fuktskader som kan gi helseskader. Enkelte rom er for kalde om	Merknader Det bør tas en gjennomgang av varmestyringa til hele skolen.

	morgenen.	
§ 21 Lydforhold	På grunn av mange barn i SFO – lokalene er det til tider mye støy.	Merknad. Det bør tas støymåling i lokalene samt organisere tilbudet slik at ikke alle ungene samtidig benytter samme lokaler.

Rådmannens vurdering

Avvikene må lukkes innen oppsatte frister og merknadene bør følges opp.

Ut i fra gjennomført tilsyn er det flere avvik og merknader som kan gjennomføres uten at det påløper store kostnader. Enkle reparasjoner bør utføres snarest mulig og innen de fristene som er foreslått.

Rådmannens forslag til vedtak:

KOU anbefaler at Kommunestyret godkjenner Reindalen skole etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler under forutsetning at avvikene lukkes innen foreslåtte frister.

Saksbehandler: Øyvind Sundquist
Saknr.: 2008/1820-6/

Saksfremlegg

Utv.saknr	Utvalg	Møtedato
8/09	Styret for miljø og utvikling	17.02.2009
17/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

1 Byggeskikksveileder

Saksdokumenter ikke vedlagt:

MU – sak 2008/1820 – 4

Byggeskikksveileder for Hammerfest Kommune

Saken gjelder

Utarbeidelse av en forenklet byggeskikksveileder for Hammerfest kommune.

Sakens bakgrunn og fakta

På MU-møtet den 28 oktober 2008 ble følgende vedtak gjort:

Styret i miljø og utvikling tar saken til orienteringen og ber administrasjonen ferdigstille en forenklet utgave av estetiske retningslinjer for Hammerfest kommune.

Denne forenklete utgaven foreligger nå til politisk behandling.

Rådmannens vurdering

Denne veilederen retter seg mot konkrete utfordringer innen estetikk /byggeskikk som er spesielt aktuelle ved nye byggetiltak. På lengre sikt, og forutsatt at avdelingen har tilstrekkelig kompetanse på feltene arkitektur og stedsanalyse, kan man vurdere om man skal kjøre i gang en større prosess og utarbeide en mer fullstendig byggeskikksveileder for kommunen.

Arbeidet med estetiske retningslinjer er hjemlet i plan og bygningslovens § 74. Denne paragrafen gir ikke adgang for kommunene til å gjøre estetiske retningslinjer juridisk bindende. Kommunen kan derfor ikke pålegge utbyggere å følge de retningslinjene som kommunen har satt, men man kan gjøre utbyggere oppmerksom på at veilederen finnes og at retningslinjene der er velbegrunnede. Veilederen er slik sett ment først og fremst som et hjelpemiddel for

kommunens saksbehandlere og politikere. Tanken er også at veilederen videreutvikles etter som man får erfaring med hvilke behov utbyggere og saksbehandlere har.

Rådmannens forslag til vedtak:

I henhold til Plan og Bygningslovens § 74 punkt 2 vedtar Hammerfest Kommunestyre byggeskikksveileder for Hammerfest Kommune slik den er lagt fram av administrasjonen.

Saksbehandler: Tom-Erik Ness

Saksnr.: 2007/8-55/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
118/08	Styret for miljø og utvikling	09.12.2008
18/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt: Kart over øyene og kopi av brev datert 13. og 16.01.2009 til grunneierne. Det er ikke mottatt innspill fra grunneierne.

Forslag om vern av Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen som fuglereservat(er)

Sakens bakgrunn og fakta:

I forbindelse med rullering av arealplan i Hammerfest kommune foreslås det fra arealplanutvalget v/arbeidsgruppa for Miljø- og verneinteresser at Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen i Hammerfest kommune vernes iht. naturvernloven § 1. som natur/fuglereservat(er). Formålet med et slikt vern er og sikre de store sjøfuglekoloniene der mot naturinngrep i fremtiden.

Bondøya

Nordvest for Sørøya ligger Bondøya, en liten fjellknatt ut mot storhavet ca. 1.2 km lang, 400 m bred og 120 m.høy. Navne sies å stamme fra middelalderen da en mann Arne Bonde fikk bruke øya til utslått, egg og dunvær. Bondøya er den ytterste utposten i Hammerfest kommune, dvs. det finnes ikke noe land på yttersiden av den før man kommer over havet til vestkysten av Grønland. Bondøya er vill og forrevent og bare en sjelden gang er havet så rolig at man klarer og komme i land der. Bondøya er selenes og sjøfuglenes rike. I februar til mars/april samler det seg store kolonier med sel her av artene havert og steinkobbe, som kommer for og beite på de rike fiskeressursene. Mange av selene kommer langveis fra, helt fra Trøndelagskysten og Kvitesjøen i Nordvest Russland. (Hvalross har vert oppservert på Bondøya ved flere anledninger).

På Bondøya hekker det store kolonier av gråmåke, svartbak, lunde, teist, småskarv. Havørn og Kongeørn er vanlige og se her om våren, på jakt i det store matfat. Her ute regjerer storhavet og man føler seg liten i slike omgivelser.

Arter

Bondøya har et rikt og variert fugleliv med sterke bestander av arter som *gråmåse* med rundt 2000 hekkende par i 2008. Dette er en av de store koloniene i Norge. Gråmåsen har gått sterkt tilbake i det meste av Nord Norge slik at det er viktig å sikre slike store kolonier.

Dessuten hekker det flere hundre par svartbak, noe som gjør Bondøya til en særlig viktig hekkekoloni for våre store måsearter.

Krykkje etablerte seg på Bondøya i 2005. Det hekker nå rundt 30 par. Krykkja er ført opp på den norske rødlista som *sårbar*. Videre har toppskarvbestanden økt og lå i 2007 på rundt 1 000 individer. Antallet er nå det høyeste som er registrert på denne lokaliteten siden NINA/Norsk institutt for naturforskning startet tellingene/registreringene tidlig på 1980- tallet.

Storskarvkolonien på Bondøya er liten og ustabil, dvs. at arten ikke hekker alle år der. Det hekket ca. 40. par i 2006, det høyeste antallet som er registrert. I 2007 hekket arten ikke.

Et annet trekk ved Bondøya er lundekolonien som holder til her. Ved siden av kolonien på Lille Kamøy, som ligger noen km lenger inn mot Sørøya, er dette den eneste kolonien med lunde i hele Hammerfest kommune. Lunden er oppført ført opp på den norske rødlista som *sårbar*.

Havhest er en sjelden hekkefugl i Finnmark, og Bondøya har en liten, men fast hekkebestand. Antallet hekkende par har variert mellom null par i enkelte år, men vanligvis ligger hekkebestanden fra noen få par til nærmere 40 par.

Teisten har landets viktigste hekkeområde i denne region nordøst for Sørøya. Det ble registrert rundt 750 individer under telling gjennomført i 2007. Teisten er ført opp på den norske rødlista som *nær truet*.

På Bondøya hekker også ett par vandrefalk. Vandrefalken er ført opp på den norske rødlista som *nær truet*. Bondøya er et viktig jaktområde for kongeørn og havørn og det er vanlig å se 8 - 10 ørner der samtidig, svevende over øya på jakt i det store matfatet.

Verne vurdering

Bondøya, med Flatskjæret og Rundskjæret, blir vurdert av NINA/Norsk institutt for naturforskning isolert sett som å ha en regional til nasjonal verdi. Imidlertid inngår Bondøya som en av flere viktige kolonier for sjøfugl i det betydelige større området *Sørøya nordøst*. Dette området inkluderer Lille og Store Kamøy, Skipsholmen, Revsholmen og Store og Lille Sandøya med tilstøtende sjøområder i Hammerfest kommune. Dette området er et av Norges viktigste hekkeområder for en rekke sjøfuglarter med teist og toppskarv som sentrale og tallrike arter. Dermed vil Bondøya få *nasjonal verdi*.

Skipsholmen

Midt i Revsbotn mellom Sørøya og Rolvsøya ligger Skipsholmen omtrent 14 km nordøst for Tarhalsen. Øya er 0,9 kvkm, 170 m høy og 1,5 km i øst-vestlig retning, 1 km i nord sydlig. Den skal ha sitt navn fra slik den sees i hildringstimen – da ser den ut som et fartøy med utslåtte seil. De tilreisende fiskere fra Lyngen kalte den i eldre tid for Store Skippir. Den har gjennom mange hundre år vært et av innseilingsmerkene for fremmede skuter til Hammerfest. I en beretning til pave Leo X i 1513 skrev erkebiskopen i Nidaros at den var uthulet og sprukken og at havsjø og bølger laget stort brak og bulder. – Det var dragsuget. Men noen fremmede sjøfarere fikk det til at det var nedgangen til et eller annet underjordisk. Skipsholmen var en tid kjent for at der var hvit oter (1800- tallet). Den holdt seg der på grunn av gode forekomster av rognkjeks like utenfor øya.

Kilde: Sørøysund Lokalhistorie av Ragnvald Jakobsen – Hammerfest 1983

Skipsholmen har et rikt og variert fugleliv med sterke bestander av arter som *gråmåse* med mellom 1500 og 2000 par i 2007. Dette er en av de store koloniene i Norge. (Gråmåsen har gått sterkt tilbake i det meste av Nord-Norge slik at det er viktig å sikre slike store kolonier). Dessuten hekker det flere hundre par svartbak, noe som gjør Skipsholmen til en særlig viktig hekkekoloni for våre måsearter.

Toppskarv bestanden har variert i størrelse over år, og lå i 2007 på rundt 200 par. Antallet er nå det høyeste som er registrert i denne lokaliteten siden registreringene startet opp tidlig på 1980-tallet. I 1981 ble det registrert rundt 550 individ mens det i 1988 og 1992 var henholdsvis 50 og 40 par.

Rødnebbterna varierer ofte i antall og kan i enkelte år være helt fraværende som hekkefugl på Skipsholmen. Imidlertid kan koloniene her overstige 1000 hekkende par. Dette er tilfellet for årene 1992 og 2006 der det henholdsvis ble registrert rundt 1200 og 1600 par. I 2007 var bestanden igjen ned på rundt 200 par. I 2006 ble det påvist minst tre par *makrellterner* i kolonien. Makrellterna er ført opp på den norske rødlista som *sårbar*.

Teisten har landets viktigste hekkeområde i denne regionen nordøst for Sørøya. Det ble registrert rundt 1600 individer under tellinger gjennomført i 2007. Hekkebestanden har alltid vært sterk på Skipsholmen siden registreringene startet opp i 1981. Imidlertid kreves det spesialmetodikk for å få tilfredstillende resultater av teist-tellinger. Slike tellinger er kun gjennomført i årene 1987, 1992 og 2007. Dette gjenspeiler seg også i tallene for disse årene. Teisten er ført opp på den norske rødlista som – *nært truet*.

Krykkja har vist klare trekk på svak hekkesuksess de siste årene. Særlig svak syntes 2007-sesongen å være. Imidlertid ble det påvist 120 hekkende par på Skipsholmen i 2006 mens det ikke ble påvist hekking her i 2007. Krykkja er ført opp på den norske rødlista som *sårbar*.

Tyvjo er knyttet til sjøfuglkoloniene i Finnmark. Nord-Norge har fremdeles en sterk bestand mens arten har klar tilbakegang blant annet på Vestlandet. På Skipsholmen hekker det årlig noen få par. Tyvjo er ført opp på den norske rødlista som *nær truet*.

Rovfugl

Sommeren 2007 ble det påvist hekking av havørn (et par) på nordsiden av øya (Tom E. Ness & Tor Harry Bjørn), og en ung lappugle på trekk. Skipsholmen et viktig jaktområde for ørner og falker.

Verne vurdering

Skipsholmen blir vurdert av NINA/Norsk institutt for naturforskning isolert sett som å ha regional til nasjonal verdi. Skipsholmen inngår som en av flere viktige kolonier for sjøfugl og som leveområde for kystsel i det betydelige større området *Sørøya nordøst*. Dette området inkluderer Lille og Store Kamøya, Bondøya, Revsholmen og Store og lille Sandøy med tilstøtende sjøområder. Dette området er et av Norges viktigste hekkeområde for en rekke sjøfuglarter med teist og toppskarv som sentrale og tallrike arter. Dermed vil Skipsholmen få *nasjonal verdi*.

Revsholmen

Reksholmen ligger 4 km syd for Skipsholmen. Holmen er 0,35 kvkm, 1 km lang, 0,5 km bred og 26 m. høy. De eldste skattelistene som finnes for Sørøysundet viser at i 1521 betalte 6 fiskere på Revsholmen skatt med 657 kg råskjært tørrfisk.

Kilde: Sørøysund Lokalhistorie av Ragnar Jakobsen, - Hammerfest 1983

Revsholmen har et variert fugleliv med solide kolonier av arter som *gråmåse* (rundt 400 par) og over 100 par *svartbak*. Sammen med de andre store koloniene i området gjør dette Sørøyaområdet til et særlig viktig hekkekoloni for våre store måsearter.

Teisten har landets viktigste hekkeområde i denne regionen nordøst for Sørøya. Det ble registrert rundt 430 individer under tellinger gjennomført i 2006. Det kreves spesialmetodikk for å få tilfredstillende resultater av teist-tellinger. Slike tellinger er kun gjennomført i 2006. Dette gjenspeiler seg også i tallene for dette året. Teisten er ført opp på den norske rødlista som *nært truet*.

Toppskarvbestanden har variert i størrelse over år, og lå i 2007 på rundt 50 par. Antallet er nå det høyeste som er registrert på denne lokaliteten siden registreringene startet opp tidlig på 1980- tallet. I årene 1996-1999 ble det kun registrert noen få par her.

Rødnebbterna varierer ofte i antall og kan i enkelte år være helt fraværende som hekkefugl på Revsholmen. Imidlertid kan kolonien her overstige 300 hekkende par. Dette er tilfellet for årene 1984 og 1989 der det henholdsvis ble registrert rundt 250 og 300 par. I 2007 var bestanden igjen nede på rundt 30-40 par. I 2006 ble det påvist minst tre par *makrellterner* i kolonien. Makrellterna er ført opp på den norske rødlista som *sårbar*. Storjo ble påvist hekkende på Revsholmen mange år på rad. Da fikk den unger på vingene alle år fra 1984-1988. På begynnelsen av 2000- tallet er den ikke blitt påvist hekkende her, men i 2007 ble ett individ igjen observert på øya.

Verne vurdering

Revsholmen blir vurdert av NINA/Norsk institutt for naturforskning isolert sett som å ha lokal til regional verdi. Lokaliteten inngår som en av flere viktige kolonier for sjøfugl og som leveområde for kystsel i det betydelig større området *Sørøya nordøst*. Dette området inkluderer Lille og Store Kamøy, Bondøya, Skipsholmen og Store og Lille Sandøya med tilstøtende sjøområder. Dette området er et av Norges viktigste hekkeområde for en rekke sjøfuglarter med teist og toppskarv som sentrale og tallrike arter. Dermed vil Revsholmen få *nasjonal verdi*.

Konklusjon

Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen i Hammerfest kommune inngår som viktige hekkeområder for sjøfugl i det betydelige større området *Sørøya nordøst*. (Inkl. Store og Lille Kamøy og Store og Lille Sandøya). Dette området er et av Norges viktigste hekkeområde for en rekke sjøfuglarter med gråmåke, teist og toppskarv (småskarv) som sentrale og tallrike arter. Lille Kamøya, Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen har nasjonal og internasjonal verdi og er de viktigste/rikeste områdene med biologisk mangfold i Hammerfest kommune.

Seljakt

Det er innført seljakt m/kvoteordning på havert og steinkobbe i Nord-Norge/Finnmark. Jakttider/kvote - 2008: Havert: fra 2. januar til 15. september, Steinkobbe: fra 2. januar til 30. april og fra 1. august til 30. september, Kvote på havert i Nord-Norge for 2008 er på hele 225 dyr, Kvote på steinkobbe i Nord-Norge for 2008 er på 46 dyr.

Naturreservat

Naturreservat er den strengeste formen for områdevern etter naturvernloven. Formålet med å opprette naturreservater er knyttet til rene naturfaglige forhold. Naturreservatene omfatter i hovedsak uberørt eller tilnærmet uberørt natur eller utgjør en spesiell naturtype som har særskilt vitenskapelig eller pedagogisk betydning. Et naturreservat kan totalfredes eller fredes for bestemte formål. Restriksjonsnivået er tilpasset verneformålet.

I forbindelse med rullering av kommuneplans arealdel (Hammerfest kommune) foreslås det fra arbeidsgruppa for Miljø- og verneinteresser at Bondøya, Skipsholmen og Reksholmen vernes iht. naturvernloven § 1. som naturreservat(er). Formålet med et slikt vern er og sikre de store sjøfuglekoloniene der mot naturinngrep og forstyrrelser. En fredning vil medføre et totalforbud mot alle former for tekniske naturinngrep. Arbeidsgruppa foreslår og at det ved en ev. fredning gis anledning til og jakte sel der innenfor ordinær jakttid. Det innføres et generelt ferdselsforbud i hekketiden med unntak av at det kan gis dispensasjon for plukking av måseeegg sanking om våren, utover det må gis det fri adgang til ferdsel på øyene.

Et vern av Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen vil heve områdenes verdi/status utad nasjonalt og internasjonalt samt bidra til og skape en økt interesse for områdene mht. forskning og forvaltning, turisme (opplevelsesbasert turisme), naturfag undervisning i skolene, oljevernberedskap, fiskerier m.m.

Hammerfest kommune har nå en unik mulighet/anledning til å sikre sitt omdømme som en moderne naturvernkommune som tar bevaring av biologisk mangfold på alvor. Et vern vil gi hele Vest Finnmark - region et naturvern løft som gjør oss i stand til å møte de store miljøutfordringene som løper sammen med åpningen av Barentshavet for Olje & Gassindustrien.

Saksgang

I naturvernloven § 18 er det fastsatt særskilte bestemmelser om saksbehandling ved opprettelse av verneområder.

Naturvernloven av 19.06. 1970 § 18

Når et arbeid med vern etter denne loven starter opp skal det tas kontakt med Fylkesmannen og Fylkeskommunen for å drøfte avgrensning av området, innholdet i vernebestemmelser og spørsmål for øvrig av betydning for fylkeskommunens planarbeid.

Kommunens verneforslag oversendes Fylkesmannen. Fylkesmannen oversender verneforslaget til DN/Direktoratet for naturforvaltning for godkjenning. DN sender verneforslaget ut til lokal høring. På bakgrunn av det som kommer fram i den lokale høringa gir Fylkesmannen sin tilrådning til DN. Saken blir deretter sendt til sentral høring til departementer og landsdekkende organisasjoner og etater, før DN sender sitt forslag til Miljøverndepartementet.

Miljøverndepartementet gjør på grunnlag av vurderinger fra Hammerfest kommune, Fylkesmannen, DN, grunneiere og uttalelser fra andre sentrale parter, og instanser, en endelig vurdering av verneforslaget. Det tas om nødvendig kontakt med andre departementer for å prøve å løse eventuelle problemer/gjenværende konflikter. Miljøverndepartementets endelige vurdering av vernesaken fremmes til slutt for regjeringen som forslag til kongelig resolusjon.

(Fylkesmannen i Finnmark er orientert om at administrasjon i Hammerfest kommune ønsker og fremme et verneforslag for Bondøya, Skipsholmen og Reksholmen, iht. naturvernloven).

Naturinngrep

Bondøya og Revsholmen er inngrepsfrie områder. På Skipsholmen er det montert en ny fyrlykt (Kystverket for Troms Finnmark), denne utgjør ingen trussel mot naturmiljøet.

Arealplankategori

Bondøya og Revsholmen er avsatt som LNF-A områder i den nåværende arealplan, dvs. område avsatt til landbruk, natur og friluftsliv og der oppføring av spredt bolig-, ervervs- og

fritidsbebyggelse ikke er tillatt. Skipsholmen er ikke avsatt med egen arealplankategori i den nåværende arealplan.

Grunneier/rettighetshavere

Det foreligger ingen data om grunneierforholdet på/for Bondøya. Bondøya er mest sannsynlig uten grunneier(e).

- Revsholmen er eid av Bjarne Edvin Klykken, bosted Oslo og Britt Veronica Sørsdal, bosted Langhus
- Skipsholmen var eid av Ragnvald Nikolai Normann (død), arvinger ukjent

Samtlige grunneiere er informert om verneforslaget. Grunneierne er oppfordret til og komme med innspill/kommentarer til verneforslaget, disse vil følge saken videre.

Rådmannens vurdering:

Formålet med å innføre et vern av Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen iht. naturvernloven § 1. som natur/fuglereservat(er) er og sikre de store sjøfuglekoloniene der mot naturinngrep i fremtiden. Et vern vil og heve områdenes status utad, både lokalt, nasjonalt og internasjonalt dette ved at det skapes økt interesse for områdene mht. turisme, forskning, forvaltning, undervisning, oljevernberedskap m.m.

Hammerfest kommune har mange naturklenodier og skatter som har vakt begeistring og glede i generasjoner og hatt stor betydning for manges identitet og livskvalitet. Vakker, urørt og ren natur, stillhet og ro, et rikt biologisk mangfold osv er viktige årsaker til at folk velger og bo i Hammerfest kommune. Hammerfest kommune har nå en unik mulighet/anledning til å sikre sitt omdømme som en moderne naturvernkommune som tar bevaring av biologisk mangfold på alvor.

Verneforslaget gjelder kun landarealet. Det vil ikke være til hinder for sjømerking, kommersiell skipsfart og fiskeri, oppdrettsnæring, undersjøiske petroleumsinstallasjoner o.l, og anses derfor ikke som kontroversielt. Det er ikke kjent at det finnes noen former for høsting av utmarksressurser på Bondøya og Revsholmen. På Skipsholmen forekommer det muldebærplukking og sanking av måseegg.

Rådmanns forslag til vedtak:

Hammerfest kommune ved Styret for Miljø- og utvikling går innfor at Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen i Hammerfest kommune vernes iht. naturvernloven § 1. som fuglereservat(er). Et vern av Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen vil sikre de store sjøfuglekoloniene der mot naturinngrep samt heve områdenes status utad mht. forskning, forvaltning, opplevelsesturisme, naturfagundervisning, oljevernberedskap m.m.

Verneforslaget gjelder kun det landarealet som omfattes av Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen, og er derfor ikke til hinder for eksisterende næringsvirksomhet som skipsfart, fiskeri og petroleum.

Det må innføres et generelt ferdselsforbud i hekketiden, med unntak av at det kan søkes om dispensasjon for sanking av måseegg. Utover det må det gis adgang til friferdsel resten av året.

Det må gis adgang til og drive seljakt på alle de foreslåtte vernelokalitetene etter at områdene er fredet iht. naturvernloven.

Hammerfest kommune har nå en unik mulighet til og sikre sitt omdømme som en moderne naturvernkommune som tar bevaring av biologisk mangfold på alvor. Verneforslaget bes oversendt Fylkesmannen i Finnmark til vurdering, godkjenning.

Saksprotokoll i Styret for miljø og utvikling - 09.12.2008

Behandling

Som innstillingen – enstemmig vedtatt.

Vedtak

Hammerfest kommune ved Styret for Miljø- og utvikling går innfor at Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen i Hammerfest kommune vernes iht. naturvernloven § 1. som fuglereservat(er). Et vern av Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen vil sikre de store sjøfuglekoloniene der mot naturinngrep samt heve områdenes status utad mht. forskning, forvaltning, opplevelsesturisme, naturfagundervisning, oljevernberedskap m.m.

Verneforslaget gjelder kun det landarealet som omfattes av Bondøya, Skipsholmen og Revsholmen, og er derfor ikke til hinder for eksisterende næringsvirksomhet som skipsfart, fiskeri og petroleum.

Det må innføres et generelt ferdselsforbud i hekketiden, med unntak av at det kan søkes om dispensasjon for sanking av måseegg. Utover det må det gis adgang til friferdsel resten av året.

Det må gis adgang til og drive seljakt på alle de foreslåtte vernelokalitetene etter at områdene er fredet iht. naturvernloven.

Hammerfest kommune har nå en unik mulighet til og sikre sitt omdømme som en moderne naturvernkommune som tar bevaring av biologisk mangfold på alvor. Verneforslaget bes oversendt Fylkesmannen i Finnmark til vurdering, godkjenning.

Saksbehandler: Trond Rismo

Saksnr.: 2008/2546-5/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
19/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt: Felles tiltaksplan 2009 Vest-Finnmark Regionsråd

1 Felles tiltaksplan 2009 Vest-Finnmark regionsråd

Saksdokumenter ikke vedlagt:

Felles strategisk plan Vest Finnmark Regionråd - Rullering og videreutvikling

Saken gjelder

Rullering og videreutvikling av felles tiltaksplan 2009 for Vest-Finnmark Regionsråd og økonomisk forpliktelse til planen

Sakens bakgrunn og fakta

I VFR`s regionting 21. november 2007 vedtok man følgende:

Regiontinget ber regionrådet rullere felles strategisk plattform og legge den frem for godkjenning i neste regionting. Næringsnettverket dras aktivt inn i arbeidet.

Rulleringsprosessen pågikk høsten 2008 og handlingsplanen ble vedtatt i regiontinget i desember 2008. Saken fremlegges Hammerfest Kommunestyret etter planens punkt 2.0 ”Tiltaksplanen behandles av regiontinget før godkjenning i de enkelte kommunestyrer”

Rådmannens vurdering

Ettersom Hammerfest Kommune er medlem av Vest-Finnmark Regionsråd er det viktig at vi bidrar til strategisk samarbeid. Regionalt samarbeid vil også være sentral i Strategisk næringsplan, og vil dermed inngå som tiltak der.

Hammerfest Kommune vil fremover søke en aktiv deltagelse i oppfølging av felles tiltaksplan for Vest-Finnmark Regionråd, og finansiering av tiltaksplanen taes over næringsfondet.

Rådmannens forslag til vedtak:

Hammerfest kommunestyre slutter seg til ”Felles tiltaksplan 2009 Vest-Finnmark Regionråd”

Saksbehandler: Alf Martin Sakshaug

Saksnr.: 2008/2741-4/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
1/09	Eldrerådet	18.02.2009
15/09	Styret for kultur, omsorg og undervisning	16.02.2009
18/09	Styret for kultur, omsorg og undervisning	18.02.2009
17/09	Formannskapet	19.02.2009
20/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

- 1 Gjennomgang og vurdering av pleie- og omsorgsplanen i Hammerfest kommune – sluttrapport.

Saksdokumenter ikke vedlagt:

Nytt pleie og omsorgscenter

Saken gjelder

I henhold til vedtatt økonomiplan har rådmannen i brev av 19.02.2008 bedt om at byggeprosjektet iverksettes ved oppstart av programfasen.

For å få kvalitetssikret at dimensjoneringen av byggeprosjektet var riktig, ble det avtalt med rådmannen at arbeidet starter med en evaluering av vedtatt "Plan for pleie og omsorg 2007 – 2014." Byggeprosjektet er det samme som "Tiltak nr 1" i planen.

Evalueringen er nå gjort og Programkomiteen anbefaler at man organiserer pleie og omsorgstilbudet i kommunen ut fra to steder. Et i Rypefjord og ett i nytt senter i byen samt at det totale antall plasser for heldøgns omsorg og pleie settes til 105. Herav 45 i Rypefjord sykehjem inkludert de 5 planlagte plassene for smittevern og 60 omsorgsleiligheter i nytt pleie og omsorgssenter i byen.

Sakens bakgrunn og fakta

I tiltaksdelen av "Plan for pleie og omsorg 2007 – 2014" er nytt pleie og omsorgssenter beskrevet som **Tiltak nr 1**.

Mens arbeidet med "tiltak nr 1" har pågått, er det iverksatt et nytt prosjekt : "**Forbedret resursbruk**" i Hammerfest kommune. Delprosjekt nr 6 omhandler organiseringen av pleie og omsorgssektoren.

Kommunestyrets vedtak her:

8. Delprosjekt 6 – pleie og omsorgsbehov – kapittel 4.2

8.1 Styringsgruppa støtter delprosjektgruppas forslag til tiltak vedrørende omdisponering og reduksjon av driftsnivå, men tilrår at delprosjektgruppas arbeid videreføres gjennom en ytterligere konkretisering av de tiltak som delprosjektgruppa foreslår.

Det bør skje gjennom at rådmannen i samarbeid med KOU nedsetter en egen gruppe som også bygger på Medvitas arbeid og eventuelt med ekstern bistand. Målet er at driftsnivået skal reduseres med 7,5 mill. (Forslagsstiller: Jan-Erik Hansen, KrF)

Det er ikke noen motsetningsforhold mellom dette og konklusjonen i sluttrapporten etter evalueringen av Plan for pleie og omsorg.

Delprosjekt 6 omhandler i hovedsak spørsmål om omdisponering og reduksjon av driftsnivå i sektoren, mens Programkomiteen for Tiltak nr 1 har hatt fokus på behov for antall plasser med mulighet for heldøgns omsorg og pleie samt mulighet for rasjonell drift.

En realisering av tiltak nr 1 vil kunne gi et vesentlig bidrag til effektivisering av pleie og omsorgstjenesten. Dette kan oppnås ved å bygge om Rypefjord sykehjem til 45 plasser inkludert ny smittevernavdeling med 5 plasser. Det nye pleie og omsorgssentret dimensjoneres for 60 omsorgsleiligheter der det blir mulig å tilby heldøgns omsorg og pleie til de som har behov for dette.

I henhold til ”Rutiner for kommunale byggeprosjekter” har byggeprosjektsjefen oppnevnt en programkomitee som består av:

Rådmann Dagny Haga
Sektorleder Grethe Gebhardt (Gunn Britt Trondsen har vikariert for sektorleder Grethe Gebhardt fra møtet 5. juni til 19.08.08)
Virksomhetsleder Trine Nylund
Virksomhetsleder Bente Størvold
Byggeprosjektsjef Alf Sakshaug har i henhold til ”Rutiner for kommunale byggeprosjekt” vært leder og sekretær.

Til å hjelpe oss med evalueringen, har vi engasjert firma Medvita AS v/ Sigurd Beite. Sentrale problemstillinger i denne gjennomgangen har vært/er:

- Framtidig dimensjonering av institusjonsplasser og omsorgsboliger
- Bruken av dagens plasser videre fremover og behovet for nye plasser
- Hva som må gjøres av bygningsmessige tiltak i eksisterende bygg samt ved planløsning av nye bygg for å få en mest mulig rasjonell drift.

Programkomiteen har gjennomført 6 arbeidsmøter og bearbeidet til sammen 11 ”diskusjonsnotater” som systematisk beskriver utfordringer nevnt i Plan for pleie og omsorg 2007 – 2014.

Arbeidet i fase 1 er oppsummert i en egen rapport som følger vedlagt her.

Innledningsvis i sitt arbeid har programkomiteen diskutert både modellvalg og fremtidig dimensjonering av døgnplasser i Hammerfest kommune. I forbindelse med disse diskusjonene har en orientert seg i forhold til hva andre kommuner gjør, erfaringer og fordeler ved ulike modeller / løsninger. Utgangspunktet for programkomiteen er å finne en riktig, rasjonell og

fremtidsrettet modell for Hammerfest kommune og som bl.a. er tilpasset nye krav og forventninger fra fremtidige brukere.

Ett av de viktigste spørsmålene i planlegging og utvikling av omsorgstjenestene i Hammerfest kommune, er å finne den rette balansen mellom tiltak i og utenfor institusjon. Dette gjelder både faglig og økonomisk, og spesielt i den situasjon som kommunen nå befinner seg med behov for betydelige driftsreduksjoner. Da er det meget viktig at man ikke velger langsiktige løsninger som er feil dimensjonert eller driftsmessig for kostbare.

Programkomiteens hypotese / antagelse var at ved å samle alt av døgnplasser og mesteparten av omsorgstjenester for øvrig i ett og samme bygg, ville man driftsmessig komme bedre ut enn å ha dette spredd på mange / flere steder. Og komiteen legger spesielt vekt på de driftsmessige konsekvenser, fordi de er mest utslagsgivende på sikt selv om man også må se på de investeringsmessige sider.

Etter hvert som man har arbeidet med nevnte problemstillinger har komiteen imidlertid kommet frem til endringer i driftsopplegg ved Rypefjord sykehjem som vil kunne innebære at driftsutgiften /pleiefaktoren pr. beboer der i fremtiden ikke vil bli noe (vesentlig) høyere enn hva den ville bli i et nybygg. En viktig forutsetning for å få dette til er at det etableres 4 bogrupper her og hvor hver gruppe er på 10 plasser. Det vil kunne tilsi samme bemanning som om plassene ble plassert i nytt omsorgssenter. I tillegg kommer de 5 plassene som er vedtatt etablert der og brukt som infeksjonsplasser. De kan selvsagt også brukes til vanlig sykehjemsplasser dersom det ikke er behov for å isolere personer pga smittefare.

Etter møtet den 19.08.2008 er man kommet til at med det driftsopplegget som nå er skissert, blir det like rimelig å ha to sentre som å samlokalisere all drift til et nytt senter. Det betyr at man bygger om sykehjemmet i Rypefjord til 40 plasser fordelt på 4 avdelinger. I tillegg kommer de 5 plassene til smittevernavdeling. Man får da en forholdsvis ensartet gruppe mennesker samlet her. Det gir driftsmessige besparelser og mulighet til samordning av turnus og vaktordninger.

Programkomiteen mener at dersom Rypefjord sykehjem oppgraderes og bygges om som anbefalt, vil sykehjemmet kunne drives meget rasjonelt i fremtiden og vil kunne fungere for lang tid framover.

Avdeling for demente blir i henhold til dette å flytte til det nye pleie og omsorgssentret. Utforming av avdelingen kan da optimaliseres her.

Pr 14.08.2008 er det gjennomført en tilstandsanalyse (NS3424) som beskriver behov for vedlikehold/ oppgradering av bygget i forhold til eksisterende bruk. Her vil det bli noen endringer i dette med bakgrunn i planlagt ombygging til 4 avdelinger a 10 plasser. Det forutsettes at disse to tiltakene samordnes slik at man unngår dobbeltarbeid. Kostnad ved full oppgradering av sykehjemmet uten ombygging er kalkulert til ca 18,5 mill. etter dagens priser. Eventuell ombygging til planlagt bruk (4 avd. a 10 plasser) forutsettes å komme etter at nytt pleie og omsorgssenter er tatt i bruk. Det vil i praksis bety tidsmessig fra/etter 2012/2013. Ombyggingskostnader på det tidspunktet er vanskelig å anslå. Prisnivå, forskrifter og generelle krav til institusjoner kan endre seg betydelig. Med dagens priser og forskrifter vil ombyggingskostnadene inkludert rehabiliteringen som beskrevet i tilstandsanalysen, antakelig ligge i området 17 – 20 000,- pr m2. Da er det medregnet fornyelse av el-anlegg, sanitær- og ventilasjon som uansett har en levetid på inntil 25 år.

Bygget er imidlertid av god solid bygningsmessig konstruksjon og antas å kunne tjene sitt formål betydelig lenger tid enn dette. Det kan derfor anbefales at bygget utvikles i takt med endrede krav og inngår som del av den fremtidige omsorgstjenesten i kommunen. Med et bruttoareal på ca 3200 m² og en antatt pris på rehabilitering på kr 20 000,- pr m², kan dette realiseres for ca 64 mill. som da bør ta inn i økonomiplanen fra ca 2013 og fremover.

FORELØPIG VURDERING AV ANTALL INSTITUSJONS-/DØGNPLASSER I HAMMERFEST

I møte 19. 08., har programkomiteen konkluderte foreløpig med at det i Hammerfest bør legges opp til **105 institusjons-/døgnplasser** inkl. de 5 infeksjonsplassene.

Når det gjelder begrunnelsen og fordelingen av nevnte plasser er det konkluderte slik:

Totalt (inkl. de 5 infeksjonsplassene)	105 plasser
- Rypefjord sykehjem i fremtiden (inkl. 5 infeksjonsplasser)	45 plasser.
I nybygg	60 plasser

Forklaring på behovet for 60 plasser i nybygg:

Erstatning av pensjonærhjemmet	26 plasser
Erstatning av alderspensjonatet (brukes i fremtiden som eldrebolig)	16 plasser
Erstatning av bokollektivet (brukes i fremtiden som eldrebolig)	10 plasser
Økt antall institusjons-/døgnplasser	8 plasser
SUM	60 plasser

Med utgangspunkt Husbankens standardtall som indikerer at det trenges ca 90 m² pr omsorgsbolig totalt, vil dette utgjøre ca 5400m².

Tiltak nr 1 i ”Plan for pleie og omsorg 2007 – 2014”, beskriver et flerfunksjonsbygg med - ”*dagsenter, omsorgsboliger med heldøgns omsorgstilbud og service/aktivitetssenter*”.

Boligdelen utgjør her ca 5400 m². Dagsenter og service/aktivitetssenter er ikke dimensjonert her. I forarbeidet til økonomiplan for 2007 – 2010 er dette estimert til ca 2400 m². Med dette som utgangspunkt, kan prosjektet realiseres på ca 7800 m². På dette grunnlaget er det nå klart til å starte arbeidet med romprogrammet. Når det er gjort, vil arealbehovet fremkomme som et resultat. Tallene foran her vil da bli revidert i henhold til dette.

Kostnader: (estimert)

Fra og med 2008 er det innført et nytt statlig investeringstilskudd til både nybygg og ombygginger av eksisterende bygg. Hammerfest kommune må sørge for at de endringer, nybygg og ombygginger som gjøres er i tråd med statlige krav og retningslinjer for å kunne få eventuelt statlig tilskudd. Det vises her til:

Omsorgsplan 2015 - retningslinjer for investeringstilskudd fra Den Norske Stats Husbank til sykehjemsplasser og omsorgsboliger.

(Vedtatt av Husbankens Hovedstyre 11.12.07).

Kostnadstallene vil bli påvirket av tomtevalg og andre forhold. På dette tidspunktet velges å bruke erfaringstall for kostnader pr m² for tilsvarende institusjonsbygg. Vi har valgt å bruke gjennomsnitt på kr 30 000,- som utgangspunkt her uten å spesifisere boligdelen og andre lokaler forskjellig. Det vil bety et budsjettbehov på ca kr 234 mill. Tilskudd fra husbanken kan da utgjøre ca 32,4 mill (20%) for boligdelen og ca 21,6 mill (30%) for fellesarealene. Sum tilskudd ca 54 mill kr. Denne foreløpige beregningen indikerer at Hammerfest kommune må bevilge inntil kr 180 mill for å realisere tiltaket.

Bruk av eksisterende bygg:

Ombygging av alderspensjonat og bokollektivet antas å kunne gjøres ved å slå sammen to og to rom til en leilighet samt å installere en kjøkkenkrok, bad og toalett. Arbeidet er ikke kalkulert, men etter dagens priser antas ombyggingen å kunne gjøres for 17 – 20 000,- pr m². Prisen tar høyde for at ombyggingen vil utløse krav om tilpasning til dagens byggforskrifter noe bygningene i dag ikke tilfredsstillende. Dette må tas med i investeringsbudsjettet på aktuelt tidspunkt.

Annen bruk av pensjonærhjemmet vil by på større utfordringer og salg av bygget bør vurderes.

Valg av tomt:

I prosessen med evaluering av Plan for pleie og omsorgstjenesten 2007 – 2014, er også spørsmålet om valg av tomt tatt opp. Planlagt tomt ”i Salsiden” er vurdert som akseptabel, men ikke ”velegnet”.

Styret for kultur, omsorg og undervisning (KOU) ble orientert om status i programarbeidet i møte den 27.10.2008. Her ble noen forslag til alternativ lokalisering fremsatt. Utvalget anbefaler administrasjonen å arbeide videre med to alternativer. Strandparken og ei tomt ved Storelva. I tillegg til dette er ”Batteriet/Ricaparken” vurdert som velegnet tomt.

Det er ikke gjort fullstendige estimeringer av kostnadene med de forskjellige alternativene, men i denne omgang vil en vise de praktiske mulighetene og fordeler/ulempene med alternativene.

Salsiden:

Dette er den opprinnelige plasseringen som var planlagt. Tomta er relativt bratt, men dersom man tar med en lekeplass samt river to rekkehus som i dag brukes til eldre boliger, vil man kunne plassere bygning i henhold til arealestimat her. Det vil bli en utfordring å tilpasse bygget slik at man får optimale driftsforhold. Det samme gjelder mulighet til utearealer ettersom forsiden må brukes til trafikk arealer og parkering mens baksiden er for bratt til å kunne brukes til opphold ute. Reguleringen av området vil, muligens med mindre endringer, tilfredsstillende planlagt formål.

”Ricaparken”:

Private interesser planlegger for tiden parkeringshus i området. Tomta ble vurdert som hensiktsmessig i forbindelse med planlegging av nytt rådhus. Det ble da sett på en kombinasjon med rådhus og pleie og omsorgssenter som en god løsning her. Nytt pleie og omsorgssenter kan selvsagt fortsatt plasseres her. Dette forutsetter avtale med private interesser om en kombinasjon av parkeringshus og bygg for omsorgssenteret. Det er ikke noe teknisk eller praktisk problem å få dette til. Om dette er ”sentrumsnært” nok, kan diskuteres, men det er en bedre plassering enn den opprinnelige planen ”i Salsiden”. Reguleringsplanen må endres.

Strandparken:

Forslag fra ”Hammerfest næringsinvest” om å kombinere parkeringshus, kjøpesenter og nytt pleie og omsorgssenter i området som er ledig mellom kulturhuset og legesenteret, kan gi en god lokalisering. Det vil også bli enkelt å etablere kontakt mellom pleie og omsorgssenteret og andre tilbud som finnes i området.

Utbyggerne har ikke fremsatt noe tilbud, men utgangspunktet er at de ønsker å påta seg jobben med utbyggingen med etterfølgende salg eller leie til kommunen. Her kan det være mulig å forhandle om en modell der også finansieringen inngår. Det vil da kunne bidra til en reduksjon av kommunens lånegjeld. Spørsmålet om fordelingen av finansieringen av parkeringshuset og kjøpesenter i forhold til pleie og omsorgssenteret vil bli en vesentlig faktor her. Men plasseringen av bygget vil utvilsomt være hensiktsmessig.

Tomt v/Storelva:

Tore Wæraas har planlagt å bygge 40 leiligheter på tomta. Som følge av endret markedssituasjon er planen om et leilighetskompleks utsatt inntil vider. Spørsmålet om å plassere pleie og omsorgssenteret her er da blitt aktuelt. Kommunen har fått et tilbud om kjøp av tomta. Fristen for aksept av tilbudet er utløpt 01.12.2008. Det er senere også laget et skisseforslag til utforming av et pleie- og omsorgssenter på tomta. Formålet er å tilby kommunen et ferdig bygg som kan selges til kommunen. Reguleringsplanen for tomta må antakelig endres, men plasseringen er gunstig av samme grunn som for Strandparken. Tomta har også den fordelen at man her kan plassere et nybygg uten å vente på eventuelle andre forretningsmessige aktører om et mulig samarbeid. Priskonsekvensene blir også usikre.

Felles for de to alternativene er at Lov om offentlig anskaffelse ikke gir hjemmel til å velge en slik løsning.

Når det gjelder spørsmålet om totalentrepriser og å overlate et byggeprosjekt til private utbyggere, har kommunen en del erfaring å bygge på. Flere fagmiljøer har pekt på at fravær av byggherren i planlegging og bygging av institusjonsbygg, ofte fører til problemer når det skal tas i bruk. Private utbyggere har som formål å skaffe fortjeneste. Det kan være stor forskjell på tekniske og arealmessige løsninger som er ”godkjent” og en løsning som er optimal i forhold til bruken. Tradisjonelt vil byggherren planlegge utforming og tekniske løsninger ut fra aktuell bruk av bygning. Det vil gi løsninger som best kan oppfylle forutsetninger for rasjonell drift. Så lenge man har aktuell kompetanse som kan ta seg av slike oppgaver, vil dette være å anbefale.

Rådmannens vurdering

Arbeidet med evaluering av gjeldende plan for pleie og omsorg i Hammerfest er gjennomført på en grundig måte. Det er gjort sammenligning med nasjonale tall fra *kostra* og i tall fra sammenlignbare kommuner. Forslaget er også tilpasset videre bruk av eksisterende bygninger som egner seg til formålet. Bygninger som er uegnet, foreslås bygd om til vanlige boliger for utleie eventuelt til eldre eller eventuelt solgt.

Innleid konsulent har i prosessen laget 11 diskusjonsnotat der aktuelle problemstillinger i Hammerfest er behandlet. Medlemmene i komiteen har fått dokumentet tilsendt i god tid før møtene slik at man har fått anledning til å diskutere aktuelle problemstillinger på forhand. Komiteen har behandlet alle spørsmålene som er reist og på det grunnlaget konkludert med et forslag på til sammen 105 plasser. Med utgangspunkt i at Rypefjord sykehjem er mulig å utvikle på en hensiktsmessig måte med fremtidig drift av 45 plasser, blir behovet i et nybygg på 60. Utforming av disse muliggjør hel døgns omsorg og pleie. Tilbudet må tilpasses den enkeltes behov til enhver tid.

Forslaget om fremtidig bruk av Rypefjord sykehjem som en egen driftsenhet med 4 avdelinger a 10 plasser samt smittevern avdelingen på 5, antas å kunne drives meget rasjonelt. Det gir som resultat at det kan være hensiktsmessig å organisere driften ut fra to steder. Et i Rypefjord og et i nybygg i byen.

Avdeling for demente må da flyttes til nybygget og kan her utformes på en optimal måte etter dagens prinsipper for demensomsorg.

Tomtevalg:

Opprinnelig forslag om "Nytt sykehjem i Salsiden", synes å være negativt mottatt. Av de alternativene som er nevnt, har KOU pekt på to alternativer som anbefales å gå videre med. Det er Strandparken og tomt ved Storelva. Strandparken vil ligge nærmeste sentrumsfunksjon og kan slik være gunstig. Men her er man nødt til å forholde seg til andre forretningsmessige interesser i og med at det må bygges et parkeringshus og et kjøpesenter før selve pleie- og omsorgssenteret kan påbegynnes.

Tomta ved Storelva eies av Tore Wæraas. Her er det eventuelt ikke snakk om annet enn et nytt bygg for omsorgssenteret. Med enighet om prisen, er det klart til å iverksette byggearbeidet. Det kan bli nødvendig å gjøre endringer i reguleringsbestemmelsene, men dette antas å kunne gjøre parallelt med planleggingen. Det betyr at det ikke vil ta lenger tid å komme i gang her enn det som gjelder for tomta i Salsiden.

Rådmannen anser forslaget om å plassere et nytt pleie- og omsorgssenter ved Storelva som gunstig og vil starte forhandling med Tore Wæraas om prisen. Det vil også bli forhandlet med utbyggerne av Strandparken for å få avklart hvilke muligheter som foreligger her.

For ordens skyld vil det også bli tatt kontakt med interessenter i Ricaparken for å se om dette kan være et aktuelt alternativ.

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret godkjenner forslag om å etablere 105 institusjons/døgnplasser i Hammerfest med 45 i ombygd Rypefjord sykehjem og 60 plasser i nybygg og at dette brukes som grunnlag for arbeidet med romprogrammet for nytt pleie og omsorgssenter.

Organiseringen av tjenesten skal diskuteres videre i forbindelse med oppfølging av prosjektet Forbedret resursbruk. Spørsmålet om organiseringen skal skje fra et eller to steder, bør derfor utsettes til det spørsmålet er ferdig utredet. Jfr kommunestyrets vedtak 17.12.2008.

Det er likevel greit å anbefale at antall døgnplasser i Hammerfest blir på 105 plasser som foreslått og at de fordeles med 45 i Rypefjord og 60 i nytt pleie og omsorgssenter.

Et dagsenter og service og aktivitetssenter samt nytt kjøkken må tas med i romprogrammet.

Administrasjonen må forhandle med utbyggerne av Strandparken og med Tore Wæraas om de to tomtealternativene. Eventuelt også om "Ricaparken". Endelig valg av tomt utsettes til administrasjonen har fått avklart praktiske og økonomiske spørsmål ved alternativene.

**HAMMERFEST
KOMMUNE**

**GJENNOMGANG OG VURDERING AV
PLEIE- OG OMSORGSPLANEN I
HAMMERFEST KOMMUNE -
SLUTTRAPPORT**

INNHOLD

1.	BAKGRUNN FOR ARBEIDET	s. 03
2.	ORGANISERING OG MANDAT FOR ARBEIDET	s. 03
2.1.	Innledning	s. 03
2.2.	Organisering av arbeidet	s. 04
2.3.	Mandat for arbeidet	s. 04
3.	GJENNOMFØRING AV PROSESSEN	s. 05
4.	OM MODELLVALG, FREMTIDIG DIMENSJONERING AV Plasser, M.M.	s. 06
4.1.	Modellvalg	s. 06
4.2.	Omsorgsboligen sin funksjon og rolle	s. 09
4.3.	Dimensjonering og fordeling av plasser med døgntilbud	s. 10
5.	NÆRMERE OM HOVEDELEMENTENE I NY OMSORGSMODEL	s. 12
5.1.	Generelt	s. 12
5.2.	Rypefjord sykehjem	s. 12
5.3.	Rypefjord bokollektiv	s. 13
5.4.	Rypefjord alderspensionat	s. 13
5.5.	Tyvenlia omsorgsbolig	s. 13
5.6.	Nytt omsorgssenter	s. 13
5.7.	Den hjemmebaserte omsorg	s. 14
6.	EN GENERELL VURDERING AV PLANEN - KAP. 1 - 8	s. 15
6.1.	Innledning	s. 15
6.2.	Noen generelle kommentarer	s. 16
7.	KOMMENTARER TIL NOEN SENTRALE TILTAK I PLANEN – KAPITTEL 9	s. 17
7.1.	Innledning	s. 17
7.2.	Kommentarer til enkelte tiltak i planen	s. 18
8.	AVSLUTTENDE MERKNADER	s. 22

1. BAKGRUNN FOR ARBEIDET

Medvita Norge AS fikk i februar 2008 en forespørsel fra Hammerfest kommune om eventuell bistand herfra for gjennomgang / vurdering av pleie- og omsorgsplanen samt til planlegging av nytt omsorgssenter i Hammerfest kommune.

I e-post fra Medvita av 28.02 til Hammerfest kommune foreslo vi følgende prosess for et slikt utredningsarbeid:

"Ut fra den foreløpige informasjon som er oversendt fra Hammerfest kommune vil vi anbefale at den videre prosess omkring nytt sykehjem / omsorgssenter, og eventuelt engasjement av Medvita i den forbindelse, deles opp i følgende 2 faser:

- Fase 1: En gjennomgang og vurdering av nylig vedtatt pleie og omsorgsplan for Hammerfest, og med særlig vekt på modellvalg, foreslått tiltakskjede, de ulike typer av tilbud, dimensjonering av sentrale tilbud i og utenfor institusjon, m.m.

- Fase 2: Utarbeidelse av et detaljert rom - og funksjonsprogram for nytt sykehjem / omsorgssenter i samarbeid med nedsatt prosjekt- / programkomite".

Ovennevnte forslag til prosess, samt eventuelt engasjement av Medvita, ble drøftet på møte i Hammerfest 05. mars. Det ble konkludert med at Medvita utarbeider et tilbud til kommunen hvor man redegjør noe nærmere for opplegg, prosess og kostnader for gjennomføring av de 2 nevnte fasene. Et slikt tilbud ble oversendt kommunen 10. mars.

I det innledende prosjektmøtet i Hammerfest kommune 20. mai ble opplegget nærmere drøftet. Den nedsatte arbeids-/prosjektgruppen var enig i at de planoppgaver som Medvita beskrev i sitt tilbud angående fase 1 var ønskelig å få belyst, men at en burde vurdere om enkelte av oppgavene kunne gjennomføres noe mindre omfattende enn beskrevet.

Dessuten fremkom det på møtet at man i fase 1 burde belyse to hovedalternativ for omsorgstjenesten i Hammerfest. Det ene var en desentralisert løsning hvor døgntilbudene lokaliseres på 2 steder i fremtiden (i Rypefjord og i nytt omsorgssenter i Hammerfest) og de andre hovedalternativet gikk ut på at alt / mesteparten av det som er av institusjons- og botilbud i Rypefjord samt andre enheter også etableres i det nye omsorgssenteret.

På bakgrunn av dette ble det fra kommunen bedt om at Medvita laget et revidert forslag til opplegg og gjennomføringsplan for fase 1 i forhold til tilbudet av 10. mars d.å. Det ble videre lagt opp til å få en politisk avklaring av hvilke hovedalternativ som bør velges før avsluttende prosess og oppsummering i fase 1 finner sted. Revidert gjennomføringsplan ble oversendt til kommunen 23. mai.

2. ORGANISERING OG MANDAT FOR ARBEIDET

2.1. INNLEDNING.

Hammerfest kommunestyre vedtok i møte 21.06. 2007 "Plan for pleie og omsorgstjenesten". Innledningsvis sies det bl.a. følgende i planen:

"Planen gir helhetlig oversikt over fremtidige behov og grunnlag for strategiske valg med hensyn til videre utvikling av tjenestene".

Planen gir en oversikt over utviklingen innen pleie- og omsorgstjenesten på landsbasis i de senere år, aktuelle lover og forskrifter, befolkningsutvikling, dagens tilbud i kommunen og personellressurser i tjenesten. Avslutningsvis er det redegjort for satsingsområder, utfordringer samt forslag til tiltak. De enkelte tiltak er ikke kostnadsberegnet, og det er lagt til grunn at de kostnadskrevende tiltak og prosjekter skal behandles i budsjettssammenheng.

Den vesentligste endringen i den nye planen i forhold til tidligere planer og prioriteringer, er at Hammerfest kommune skal satse på å styrke den hjemmebaserte omsorg i betydelig grad og som en del av den satsingen bygge et stort antall av omsorgsboliger. Og dessuten sies det i planen at man må søke å få til en riktig balansegang mellom åpen omsorg og institusjonsomsorg, og i tillegg en riktig sammensatt tiltakskjede.

Hammerfest kommune ønsket som nevnt at en instans utenfra med fagkompetanse på området skulle foreta en faglig vurdering / gjennomgang av planen for å avklare om hovedretning, prioriteringer og konkrete tiltak som er skissert i planen er riktig vei å gå i den videre utvikling av pleie- og omsorgstjenestene i kommunen. Og en slik vurdering ønsket kommunen å få utført før planleggingen av det nye og store omsorgssenteret starter opp. Av den grunn henvendte kommunen seg til Medvita for å høre om vi kunne påta oss dette utredningsarbeidet.

2.2. ORGANISERING AV ARBEIDET.

Til å lede arbeidet med gjennomgang og evaluering av pleie- og omsorgsplanen nedsatte Hammerfest kommune følgende prosjektgruppe:

- rådmann Dagny Haga
- byggeprosjektsjef Alf Sakshaug
- sektorsjef Grethe Gebhardt
- ass. sektorsjef Gunn Britt Trondsen
- virksomhetsleder Trine Nylund
- virksomhetsleder Bente Størvold

Alf Sakshaug har fungert som kontaktperson for Medvita og intern koordinator i kommunen. Medvita har lagt til grunn at det mellom møtene i prosjektgruppen vil være muligheter til interne møter i sektoren for å drøfte de forskjellige diskusjonsnotatene som Medvita utarbeidet.

2.3. MANDAT FOR ARBEIDET.

Medvita har tatt utgangspunkt i at den vurdering og evaluering som skulle gjøres er i henhold til fremlagt "Plan for pleie og omsorgstjenesten". Vi har videre forutsatt at gjennomgangen ikke bare skulle konsentrere seg om kapittel 9 "Satsingsområder", men også andre kapitler i planen.

I den foreliggende planen er det ikke spesifikt gjort vurderinger av hvordan ressursbruken er innen omsorgstjenesten (bortsett fra en personelloversikt), hvordan ressursbruken har utviklet seg i senere år, behov for økte ressurser videre fremover samt begrunnelsen for dette. Det er heller ikke gjort sammenligninger med andre kommuner hva gjelder ressursbruk innenfor tjenesten.

De foreslåtte tiltakene i planen er ikke kostnadsberegnet / eller grovt anslått verken hva gjelder nye investeringer eller på driftssiden. Medvita legger derfor til grunn at vi i vår vurdering heller ikke skal gå nærmere inn på økonomiske forhold ved planen.

I kapittel 5.1 i planen er det gitt en oversikt over antall institusjonsplasser, fordelingen av dem og dekningsgrad i kommunen samt i forhold til andre sammenlignbare kommuner. Planen sier i kap. 9 en del om hvor de enkelte tjenester/funksjoner bør/kan lokaliseres i fremtiden, men er ikke konkret på bl.a. dimensjoneringen av de enkelte tiltak. Medvita anbefalte at vi i vurderingen og gjennomgangen av planen var konkrete på hva slags funksjon hvert sted skal ha, målgrupper, dimensjonering, organisering og ansvarsforhold. Det er viktig å diskutere dette grundig når man skal ta stilling til hvordan samlet tiltakskjede for institusjonsomsorgen og den hjemmebaserte omsorg skal være.

Starten på vurderingen og evalueringen av planen var å få en gjennomgang av dokumentet samt dagens pleie- og omsorgstilbud. Dette var nødvendig for å få mer detaljer om dagens ulike tilbud samt for å få mer klarhet i hva som ligger til grunn for de forslag som er fremmet i planen og mer konkrete opplysninger om hva de enkelte tiltak innebærer. I tillegg har Medvita foretatt befaringer på de enkelte institusjoner og andre tjenestesteder / driftsenheter for å få best mulig innsikt om hver enhet i forbindelse med evalueringen.

Prosesen ble lagt opp slik at Medvita utarbeidet konkrete diskusjonsnotater til hvert planmøte, og at man i all hovedsak brukte prosjektgruppen som diskusjonspartner. Men i tillegg kunne kommunen om ønskelig drøfte de enkelte problemstillinger også med andre under veis, enten det var enkeltpersoner (virksomhetsledere, driftsledere, andre ansatte, tillitsvalgte) eller andre. I hvor stor grad dette eventuelt er gjort kjenner ikke Medvita til.

3. GJENNOMFØRING AV PROSESSEN

Som nevnt ovenfor ønsket Hammerfest kommune, som en del av evalueringen av Plan for pleie og omsorgstjenesten, en analyse av modellvalg, fremtidig funksjon til institusjoner og omsorgsboliger, dimensjonering av døgntilbud samt driftsvurderinger av ulike modeller/løsninger. Og det ble påpekt at denne analysen burde stå sentralt i evalueringen av planen, slik at kommunen fikk et godt nok grunnlag for videre prioriteringer i utbyggingen av omsorgssektoren.

Hvilken omsorgsmodell kommunen bør velge, dimensjonering av døgntilbudet samt type plasser som kommunen bør satse på er også viktig å ha avklart før selve planleggingen av det nye omsorgssenteret starter opp. Dette bygget vil nemlig være hovedelementet i den fremtidige omsorgskjede i kommunen, og dessuten vil bygget ha en "levealder" på minimum 25-30 år. Av den grunn er det meget viktig at kommunen både bygger "riktig" omsorgssenter og at det er tilpasset riktige målgrupper, behov og dessuten er fremtidsrettet.

Av ovennevnte grunner er disse problemstillingene vektlagt i så stor grad (jfr. kapittel 4 og 5) i forbindelse med gjennomgangen og vurderingen av Plan for pleie og omsorgstjenesten, selv om nevnte problemstillinger er lite omtalt i selve planen. Men strategien og opplegget som ble valgt for evalueringen var etter ønske fra kommunen, og hadde sin bakgrunn i at det bl.a. fra ledelsen i kommunen ble stilt spørsmål om vedtatt modellvalg og utbyggingsmønster innen omsorgssektoren var riktig med tanke på fremtiden og behovene som vil komme.

På bakgrunn av de ønsker og føringer som ble gitt fra kommunen, har hovedtemaene i forbindelse med gjennomgangen og vurderingen av pleie- og omsorgsplanen vært følgende:

- ***Drøfting av dagens tilbud i pleie- og omsorgssektoren inklusiv dimensjonering av de enkelte tjenester og tilbud.***
- ***Nærmere drøfting av dagens institusjonstilbud og omsorgsboliger.***
- ***En gjennomgang og diskusjon om hvilken rolle omsorgsboligene skal ha i den fremtidige tiltakskjede innen pleie og omsorg.***
- ***Gjennomgang og diskusjon om fremtidig bruk / rolle til institusjonene / sykehjemmene i kommunen, målgrupper og dekningsgrad.***
- ***Utarbeidelse av Hovedalternativ 1 - Alt / mesteparten av omsorgstilbud samles i nybygg.***
- ***Utarbeidelse av Hovedalternativ 2 - Fremtidige omsorgstilbud samles i 2 hovedbaser (i nybygg og i Rypefjord).***
- ***Mer inngående vurdering av tidligere beregninger av arealer og kostnader samt organisering og bemanningsoverslag for:***
 - A. Hovedalternativ 1 – alt / mesteparten samlet i nybygg.***
 - B. Hovedalternativ 2 – enhetene lokaliseres i 2 hovedbaser (Rypefjord og nytt senter).***
- ***Gjennomføring og diskusjon av diverse støtte-/ fellesfunksjoner.***
- ***Gjennomgang og drøfting av de viktigste / mest sentrale tiltak utenfor institusjon.***

- Drøfting og vurdering av de øvrige forslag i planen.

- Gjennomgang og drøfting av utkast til sluttrapport fra Medvita.

Prosjektgruppen hadde sitt første møte 20. mai 2008, og siste møte i fase 1 (gjennomgang av Plan for pleie og omsorgstjenesten) ble holdt 7. november. I alt har det vært avviklet 6 møter i gruppen og i tillegg eget møte med arkitekt hvor også Medvita var til stede.

I tilknytning til møtene i prosjektgruppen har vi utarbeidet en rekke diskusjonsnotater relatert til de hovedtema som er nevnt ovenfor. Medvita har opplevd en aktiv og konstruktiv prosess sammen med prosjektgruppen, og med stor grad av enighet i de hovedkonklusjoner som trekkes i følgende kapitler både med tanke på fremtidig modellvalg m.m. for Hammerfest kommune samt i vurderingen av ulike tiltak i Plan for pleie og omsorgstjenesten.

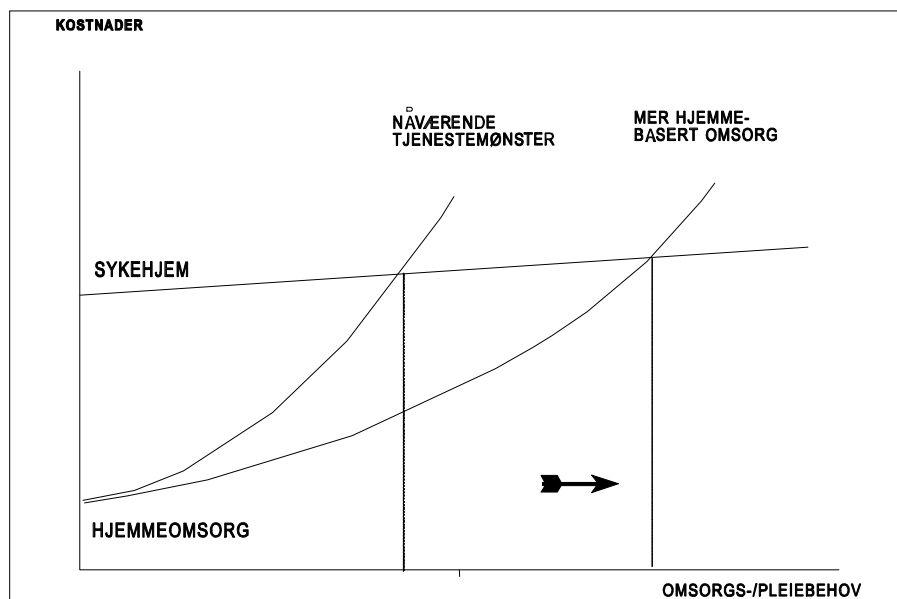
4. OM MODELLVALG, FREMTIDIG DIMENSJONERING AV PLASSER, M.M.

4.1. MODELLVALG.

Det viktigste spørsmålet i planlegging og utvikling av omsorgstjenestene, er å finne den rette balansegangen mellom tiltak i og utenfor institusjon. Dette gjelder både faglig og økonomisk.

Åpen / hjemmebasert omsorg er i mange tilfeller et både bedre og billigere alternativ enn tradisjonelle institusjonsløsninger, men kostnadene har likevel nær sammenheng med omsorgs- og pleiebehovet. Dette er illustrert i figuren under:

Figur: Kostnader ved hjemmebasert omsorg og sykehjems-/institusjonsomsorg etter pleiebehov

Kommentar til figuren:

Dersom hjemmetjenesten gjøres i stand til å gi tilbud lengre enn i dag til sine brukere før de flytter i institusjon / sykehjem, vil det bety økonomiske besparelser generelt sett, jfr. kostnadene (kurven) for utgifter til hjemmeomsorg kontra kostnadskurven for sykehjem.

Når pleiebehovet er lavt, er det mye billigere å være hjemme, eventuelt med støtte fra hjemmehjelp, hjemmesykepleie og primærlege. Men når pleiebehovet blir større, kommer man før eller senere til en grense der det blir bedre og billigere å være i et døgntilbud / sykehjem.

Hvor denne grensen går, har mellom annet sammenheng med hvordan det samlede tjenestetilbudet er bygd opp og dimensjonert. Når hjemmetjenesten er fleksibel og innrettet på å ta seg av et høyt omsorgsbehov uten for store

kostnader, skal det ganske store problem til før institusjonsplass blir det billigste. Det lar seg altså gjøre - som figuren antyder - å utvide grensene for hvilke problemer det er faglig og økonomisk riktig å ta hånd om utenfor institusjon.

I de senere år har en rekke kommuner satset på en modell med lav dekningsgrad av tradisjonelle institusjonsplasser, men hvor omsorgsboliger er organisert og planlagt slik at de om nødvendig kan gi heldøgns pleie og omsorg (ofte i direkte tilknytning til en institusjon). Kommuner som har utprøvd denne modellen hevder at den er faglig og økonomisk bedre enn en modell med høy institusjonsdekning.

Dersom man ser nærmere på hvilke føringer og signaler som statlige myndigheter har gitt hva gjelder modellvalg i de seneste tiår kan man bl.a. registrere følgende:

- allerede i NOU 1992 : 1 – "Trygghet – Verdighet – Omsorg" – (Gjærevollutvalget forslag) la man særlig vekt på at eldre skulle kunne bli boende hjemme i egen bolig så lenge som mulig, og foreslo en større satsing på hjemmetjenester og ulike former for service- eller omsorgsboliger som kunne forhindre unødig eller for tidlig innleggelse i institusjon. Og utvalget sier at "for mange mennesker vil det i kortere eller lengre tid av livet være behov for heldøgns omsorgstjenester. En bør her satse på mindre boliger / leiligheter som et alternativ til institusjoner". Utredningen ble fulgt opp med egne statlige støtteordninger / tilskudd for etablering av omsorgsboliger og for utbygging av sykehjemsplasser fra 1994.

- i St. meld. nr. 35 (1994-95) – Velferdsmeldingen uttales følgende om behovet for institusjonsbaserte tjenester i fremtiden: "Når flere oppgaver legges til omsorgsboligene, vil sykehjemmene i større grad kunne innrettes mot mer helserettede pleieoppgaver, men oppgavefordelingen mellom sykehjem og omsorgsbolig vil i praksis kunne variere avhengig av lokale forhold. Sykehjemmene skal fortsatt være en del av en samlet pleie- og omsorgstjeneste i kommunene, og bør først og fremst tilby oppgaver knyttet til rehabilitering, avlastning, overgangspaneleie etter sykehusopphold, krevende langtidspleie og terminalpleie".

- i St. meld. nr. 50 (1996-97) – "Handlingsplan for eldreomsorgen" pekes det på at pleie- og omsorgstjenestene i fremtiden vil bli gitt i tre ulike boformer:

- tjenester i ordinære boliger for brukere som ikke har behov for tilrettelagte boliger, og som kan fungere i en vanlig bolig med tilpassede hjemmetjenester.
- tjenester i omsorgsboliger som er bygningsmessig tilpasset slik at brukerne kan bli boende selv med omfattende pleie- og omsorgsbehov.
- tjenester i lovregulerte boliger med heldøgns pleie og omsorg (sykehjem).

Komiteen sier at omsorgsboliger i tilknytning til sykehjem, og som bygningsmessig er tilrettelagte, kan benyttes ved store omsorgsbehov og gi tilbud om 24-timers omsorg om nødvendig.

- og i St. meld. nr. 25 (2005 - 2006 – "Mestring, muligheter og mening" - sies det blant annet følgende om fremtidige boformer i omsorgssektoren:

- ved bygging av sykehjem bør en gå bort ifra de tradisjonelle institusjonsløsningene med lange korridorer og lite hjemlig preg.
- i stedet bør man bygge sykehjem som er bygd og organisert som små enheter. Dette vil gi større nærhet for beboerne, økt trygghet, individuell tilpasning og større tilfredshet for beboere og pårørende.
- omsorgsboligene må bygges og utformes i forhold til de målgrupper som boligene er planlagt for, og med tilgang til fellesskap og personale.
- en stor andel av fremtidige døgntilbud bør bygningsmessig tilpasses mennesker med demens fordi det i dagens institusjoner er altfor få plasser som er tilrettelagt for denne gruppen.

Ut fra de vurderinger og diskusjoner som man har hatt i prosjektgruppen, samt ut fra det som også andre kommuner har gjort av endringer samt statlige styringssignaler, vil Medvita anbefale at Hammerfest kommune velger en omsorgsmodell som er mindre institusjonsbaser enn i dag. En slik ny modell vil bety:

- en lavere dekningsgrad av tradisjonelle institusjonsplasser enn i dag
- det bør bygges et stort antall av omsorgsboliger og hvor en viss andel av dem også skal kunne gi tilbud på døgnbasis

- døgnplassene bør tilpasses de ulike brukergrupper bedre enn nå
- hjemmetjenesten bør få et større og utvidet ansvar
- antallet korttids- og avlastningsplasser økes betydelig
- man bør være mer bevisst på hvem som er målgruppene i de enkelte boenheter, bl.a. med tanke på driftsopplegg hvert sted inklusiv nattjenesten (sistnevnte bør begrenses til færre steder enn i dag)

Videre anbefales det, bl.a. under henvisning til ovennevnte, at pleie- og omsorgstjenesten i Hammerfest kommune deles inn i følgende 3 hovednivåer / tiltaksgrupper:

- sykehjem / institusjonsomsorg
- omsorgsboliger med mulighet til heldøgns pleie
- andre omsorgsboliger samt den øvrige hjemmetjeneste

Inndelingen betyr at de 2 første grupper skal inneholde botilbud på døgnbasis, mens nivå 3 vil være omsorgsboliger / andre boliger samt tilbud forøvrig hvor det ikke gis heldøgns pleie og omsorg.

En inndeling av pleie- og omsorgssektoren i 3 tiltaks-/brukergrupper vil ikke være helt absolutt, bl.a. fordi det til enhver tid er brukere som befinner seg i grenselandet mellom 2 tiltaksgrupper.

Likevel kan det være hensiktsmessig å legge en slik inndeling til grunn i fremtiden. Den vil kunne være både styrende og retningsgivende for ledere og andre innen omsorgssektoren, og vil også kunne medføre at man i vurderingen av pasienter tenker mer igjennom enn i dag på hvilket nivå de enkelte bør gis tilbud. Og dette vil igjen virke positivt i forhold til økonomi. En slik vurdering er også helt i samsvar med LEON - prinsippet.

I tabellen nedenfor er det vist et eksempel på en inndeling av pleie- og omsorgssektoren i Hammerfest kommune i 3 tiltaks-/brukergrupper:

Tiltaks-/brukergruppe	Type tjenester/brukere	Bemanning
1	<p>Sykehjem, bofellesskap for demente, m.m.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sterkt pleietrengende - Alvorlig syke - Personer med behov for avlastnings-/rehab.-/korttidsopphold. - Demente med alvorlige adferdsavvik. <p>Omsorgssentra; de mest ressurskrevende / pleiepasienter.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sterkt pleietrengende personer som bor i omsorgssenter med opplegg for døgn tjeneste. - Andre beboere som er alvorlige syke / demente med store adferdsavvik 	Fast bemanning. Pleiefaktor mellom ca. 0,75 - 0,90. Vurderes i hvert enkelt opplegg.
2	<p>Bo - og omsorgssenter; de mindre ressurskrevende beboere.</p> <p>Omsorgsboliger i nytt omsorgssenter, Tyvenlia, m.m.</p>	Stasjonær bemanning deler av døgnet vurderes. Hjelp tildeles på individuell basis. Gjennomsnitt pleiefaktor ca. 0,25 - 0,50 pr.

	- Personer med behov for: :omfattende omsorgstjenester / tett oppfølging av hjemmetjenesten : fysisk nærhet til tjenester og service	beboer. Hjelp også på døgnbasis om nødvendig i kortere perioder.
3	Andre eldre-/trygdeboliger. Privatboliger. Hjemmetjenesten. - Personer som har behov for hjelp opp mot nivå bo - og omsorgssenter. - Nederste trinn av hjelpetilbud.	Hjelp tildeles på individuell basis som i dag. Kan ha behov for ulike typer hjelp. Behov på kveld og natt dekkes av ordinær hjemmetjeneste. I kortere perioder kan det ytes hjelp opp mot institusjonsnivå.

Kommentar:

Prinsippet for en slik inndeling er den samme som den tradisjonelle "omsorgstrappen" som mange kommuner bruker for å vise hvilke nivå de enkelte tjenester befinner seg på i "trappen".

Dette er foreløpig bare vist som et eksempel, og hvilke enheter i Hammerfest som i dag og fremover hører inn under de enkelte grupper må nærmere vurderes og avklares.

I siste kolonne er det foreslått /sagt noe om gjennomsnittlig ressursbruk pr. bruker i hver gruppe. Også dette forutsettes nærmere vurdert. Men hensikten med å sette en retningsgivende norm er at når man i fremtiden diskuterer organisasjons- og driftsplan/budsjett for de enkelte enheter bør normen være retningsgivende for hver enhet. Tiltak / beboere som man plasserer i gruppe 2 kan med andre ord ikke ha et fast driftsnivå som tilsvarer gruppe 1.

4.2. OMSORGSBOLIGEN SIN FUNKSJON OG ROLLE I FREMTIDEN.

I de senere år er det en rekke kommuner som har satset på en modell innen omsorgssektoren hvor omsorgsboliger er organisert og planlagt slik at de om nødvendig kan gi heldøgns pleie og omsorg (ofte i direkte tilknytning til en institusjon). Men skal boligene kunne være et slikt alternativ er det en rekke forutsetninger som må legges til grunn i planleggingen av boligene samt driften av dem.

Fra sentralt hold er det lagt til grunn at det bygges ulike typer omsorgsboliger rundt om i kommunene, avhengig av hvem som er målgruppe, dekningsgrad av institusjonstilbud, andre botilbud i omsorgstjenesten, m.v. Det er i den forbindelse påpekt at omsorgsboligene kan deles inn i 3 grupper. Dette er

- (1) selvstendige omsorgsboliger med et areal på minimum 55 kvm,
- (2) bofellesskap med areal på ca. 40-55 kvm samt fellesareal
- (3) bokollektiv hvor privatarealet er under 40 kvm og med betydelig fellesareal.

I de sistnevnte enheter er det tenkt at personalinnsatsen er betydelig større enn i de andre typer omsorgsboliger. I hovedsak er det bokollektivene som er best egnet / tenkt brukt som alternativ til tradisjonelle institusjoner.

Allerede så tidlig som i Velferdsmeldingen fra 1994-95 (St.meld. nr. 35) ble det signalisert en annen bruk av sykehjemmene enn det som har vært vanlig, og at omsorgsboliger burde brukes overfor en del av de grupper som har blitt plassert i sykehjem.

I utredningen fra det statlige Kvaase -utvalget som ble fremlagt i 1999, ble det anbefalt å oppgradere og rendyrke sykehjemmene til et helsefaglig tilbud for korttidsopphold, etterbehandling etter sykehusopphold, m.v. Sterkt pleietrengende med behov for langtidsopphold burde etter utvalgets vurdering tas hånd om i omsorgsboliger, under forutsetning av at boligene er tilrettelagt for dette og med tilfredsstillende nærhet til en personalbase.

Mange kommuner har valgt en modell hvor omsorgsboligene også fungerer som døgntilbud for de med langtidsbehov, mens sykehjemmene brukes til behandling, korttidsopphold, avlastning og opptrening m.v. I disse kommunene er det som oftest en veldig lav dekningsgrad av tradisjonelle sykehjem, og omsorgsboligene ligger vanligvis i direkte tilknytning / nærhet til institusjonen.

Viktige forutsetninger for at en modell med lav dekningsgrad av ordinære institusjonsplasser skal fungere er bl.a. følgende:

1. Omsorgsboligene må være planlagt og tilrettelagt slik at de kan være et alternativ til sykehjem, og ofte vil løsningen med bofellesskap være mest hensiktsmessig.
2. Det må i selve omsorgsboligen / eller i umiddelbar nærhet være en personellbase som kan gi hjelp i løpet av kort tid. I tillegg må tilsyn og hjelpen om nødvendig være på samme nivå som i et sykehjem.
3. Hjemmetjenesten må generelt sett være godt utbygd og dimensjonert.
4. Beboerne og deres pårørende må føle at tryggheten og tjenesteomfang i omsorgsboligen er på samme nivå som i sykehjem.
5. De ansatte og ledelsen i kommunen må ha tro på og jobbe bevist for at modellen skal fungere.

En stor utfordring innenfor pleie- og omsorgssektoren er, som tidligere nevnt, å finne frem til riktig balanse mellom utbygging og dekningsgrad for de ulike nivåene i omsorgssystemet. Og kanskje den største utfordringen for mange / de fleste kommuner er å få tilstrekkelig bemanning og spesielt til hjemmetjenesten. I dag ser vi ofte at kommuner ikke prioriterer / setter inn nok ressurser til mellomledet i tiltakskjeden, nemlig omsorgsboliger / omsorgssentra med muligheter til heldøgns pleie.

I hvor stor grad kommuner prioriterer omsorgsboliger og setter av nødvendige ressurser til drift, har betydning for hvem som kan fungere / bo i slike boliger. Men legger man til grunn at dette skal være boliger hvor det gis heldøgns tjenester ved behov, og at man om ønskelig skal kunne bo der livet ut, vil det være klargjørende i forhold til hvem som skal være målgruppene for omsorgsboligene.

Noe forenklet kan det sies at målgruppene i omsorgsboliger er de omsorgstrengende som ikke har behov for opphold i institusjon / sykehjem og som heller ikke kan klare seg i opprinnelig hjem / ordinær leilighet lenger. Medvita vil anbefale at fremtidige nye omsorgsboliger i Hammerfest kommune (40 stk.) skal være et tilbud primært til følgende grupper:

- personer med ulik grad av demens
- personer med varige og omfattende behov for pleie og omsorg
- langtidsbeboere som ikke lenger kan bo i eget / opprinnelig hjem av ulike grunner
- personer som trenger korttidsopphold men lite av medisinsk behandling / tett oppfølging
- omsorgstrengende med stort behov for trygghet og nærhet til en døgnbase
- andre personer som ikke trenger slik spesiell behandling og oppfølging som gis i sykehjem
- eldre funksjonshemmede

Medvita vil anbefale at Hammerfest kommune utvikler en modell for sin omsorgstjeneste hvor man reduserer antallet tradisjonelle institusjonsplasser, og satser på omsorgsboliger som et reelt alternativ til institusjon.

4.3. DIMENSJONERING OG FORDELING AV ANTALL Plasser MED DØGNTILBUD.

På landsbasis har man pr. i dag en dekningsgrad av sykehjemsplasser på ca. 18,7 % i forhold til eldre 80 år og over. Hovedvekten av landets kommuner har mellom 15 og 20 % sykehjemsdekning, og 72 kommuner hadde ved avslutningen av Handlingsplanen en sykehjemsdekning på under 15 %. Hammerfest kommune har en dekningsgrad av institusjonsplasser på 30,5 % (95 plasser; hvorav 84 langtidsplasser, 9 korttidsplasser og 2 rehabiliteringsplasser). I tillegg er det i Pleie- og omsorgsplanen opplyst at kommunen har 15 omsorgsboliger til eldre (4,8 %) hvor man gir omsorgstilbud i varierende grad, men ikke på samme nivå som i institusjon

Hvor nedre optimale grense for sykehjemsdekning går, er det vanskelig å ha noen klar oppfatning om. Vår erfaring er at ved å satse på godt tilrettede omsorgsboliger / omsorgssenter med mulighet til døgnservice er det mange kommuner som ser ut til å klare seg med en sykehjemsdekning på 15-18% av antall innbyggere 80 år og eldre. I Hammerfest er dekningsgraden av institusjonsplasser (sykehjem, bokollektivet samt Pensjonærhjemmet) som nevnt på 30,5 %, og som er noe over gjennomsnittet for alle kommuner i Finnmark, og spesielt høyt i forhold til landsbasis.

Konklusjonen fra nevnte St.meld. nr. 31 er at en dekningsgrad av institusjonsplasser på 18-20 % er mulig fordi kommunene har bygd ut et stort antall omsorgsboliger, og hvor mange av dem er tilrettelagt for pleie og omsorg på døgnbasis om nødvendig. Halvparten av landets kommuner har en samlet dekningsgrad av institusjon og omsorgsbolig på mellom 30-40 % av eldre 80 år og over.

Generelt sett viser erfaringer i flere kommuner at omsorgssentra / omsorgsboliger for svært mange brukere med store pleie- og omsorgsbehov er fullgode alternativer til tradisjonelle institusjonstilbud, og at de som flytter inn med få unntak vil kunne bo der livet ut. Der boligene er tilknyttet aktiv døgnvakt med kort utrykningstid, kjenner beboerne seg like trygge som i sykehjem. Samtidig kan de dra nytte av en mer romslig og selvstendig bosituasjon.

I en undersøkelse fra Kristiansand er konklusjonen at det kan være 70-75% dyrere å gi tungt pleietrengende personer et sykehjemstilbud enn et tilsvarende tilbud i et tilpasset service- boliganlegg / omsorgssenter. Konkret viser regnestykket at man i et slikt anlegg kan gi nødvendig hjelp og pleie til 67 personer for den prisen det koster å drive 37 sykehjemsplasser. Det er da tatt hensyn til både ordinære driftsutgifter og kapitalutgifter.

Kommunene i Finnmark har over lengre tid hatt en høy dekningsgrad av institusjonsplasser i forhold til landsgjennomsnittet. Årsakene til dette kan skyldes mange forhold. I flere undersøkelser / rapporter begrunnes dette med en bevisst politisk prioritering. Begrunnelsen for det er store avstander, dårlige kommunikasjonsforhold og isolasjon vinters tid som gjør det svært vanskelig for hjemmetjenesten å gi et tilfredsstillende tilbud til mange hjemmeboende eldre.

Fylkesmannen i Finnmark har begrunnet den høyere dekningsgraden med at kommunene alltid har prioritert eldreomsorgen. En annen årsak sies det er at dekningsgraden generelt sett er høy i kommuner med få innbyggere. Og en tredje forklaring er at behovet for institusjonsplass oppstår på et tidligere tidspunkt hos befolkningen i Finnmark enn ellers i landet, og derfor burde dekningsgraden av institusjonsplasser i Finnmark vært regnet ut fra personer over 74 år.

Medvita har forståelse for de argumenter som er nevnt ovenfor når det gjelder en noe høyere dekningsgrad av institusjonsplasser / heldøgntilbud i kommunene i Finnmark i forhold til landet forøvrig. Men samtidig ser vi at også kommuner i Finnmark gjennomfører omstillinger i eldreomsorgen hvor antallet vanlige institusjonsplasser reduseres (enkelte plasser i betydelig grad), og at plassene erstattes med omsorgsboliger hvor de eldre også kan få heldøgns pleie og omsorg (f. eks. Vadsø kommune).

Prosjektgruppen har konkludert med at det i den videre prosess og utvikling av omsorgssektoren i Hammerfest bør det legges til grunn at antall plasser med mulighet for døgntilbud bør være ca. 32 % i forhold til antall eldre 80 år og over. Dette vil pr. i dag bety ca. 105 plasser.

Videre foreslås det at ovennevnte plasser må differensieres både i planløsning og organisering, slik at kommunen kan ivareta behovene for de ulike grupper av beboere på en langt bedre måte enn i dag (overfor demente, langtidbeboere, korttids-/avlastningsopphold, m.v.). Også driftsopplegg bør variere fra sted til sted.

I tabellen nedenfor er det vist hvordan de foreslåtte 105 døgnplassene kan fordeles i fremtiden ut fra de forutsetninger som er lagt til grunn ovenfor. Videre er det vist hvordan kommunen skal kunne oppfylle behovet for omsorgsboliger som bygningsmessig er tilrettelagt for døgnpleie (4-5 % av eldre 80 år og over), og hvor kommunen kan etablere døgnjeneste om nødvendig i fremtiden (en buffer / ekstra kapasitet ut over de 106 døgnplassene). I kolonnen lengst til høyre er antallet av ombygde eldreboliger vist.

Alternativer	Fremtidige døgnplasser i Hammerfest kommune, lokalisering og type plass.	Behov for omsorgsboliger	Bygges om til eldre- /
--------------	--	--------------------------	------------------------

	Samlet dekning av døgnplasser (ca. 32 % av eldre 80 år og over - 330 personer)	Herav organisert i bogrupper i sykehjem	Herav i bokollektiv eller andre typer boenheter <u>med opplegg for heldøgns pleie</u>	som er bygningsmessig tilrettelagt for heldøgns pleie (men ikke etablert). Ca. 4-5 % av eldre 80 år og over.	trygdeboliger
1. Rypefjord sykehjem 2. Nytt omsorgssenter 3. Rypefjord bokollektiv 4. Rypefjord alderspensjonat 5. Tyvenlia omsorgsbolig	45 60	45 20	40	15	5 8
Sum plasser	105 plasser	65 plasser	40 plasser	15 boliger	13 boliger

5. NÆRMERE OM HOVEDELEMENTENE I EN NY OMSORGSMODELL.

5.1. GENERELT.

Forslaget ovenfor innebærer en betydelig "snuoperasjon" innen omsorgssektoren hvor tradisjonelle institusjonsplasser reduseres fra 95 plasser i dag til 45. Men for å kompensere for denne reduksjonen bygges det 60 nye plasser organisert som omsorgsbolig med mulighet til heldøgns tilbud. Dersom det ytes heldøgns tilbud i alle de 60 plassene i fremtiden, vil antallet med døgntilbud være på 105, mens man i dag har 95 plasser.

I en del av nevnte omsorgsboliger vil det være beboere med demens og som trenger tett oppfølging og tilsyn. For slike bogrupper / omsorgsboliger vil organisering og bemanning bli ganske identisk med ordinære bogrupper for sterkt pleietrengende. I de øvrige bogrupper / omsorgsboliger bør man legge opp til at organisering og bemanningsopplegg blir annerledes, og ansvaret for disse enheter bør fortrinnsvis legges til den hjemmebaserte omsorg.

De foreslåtte omsorgsboliger uten tilbud om heldøgns pleie bør likevel planlegges / tilrettelegges for (sterkt) pleietrengende, fordi disse boligene skal fungere som "ekstra" døgntilbud dersom slike behov oppstår for kortere eller lengre perioder. Hammerfest kommune har som en klar målsetting at de eldre skal kunne få bo hjemme lengst mulig, og dette bør også gjenspeile seg i dimensjoneringen av botilbud utenom de enheter som skal yte et døgntilbud. Ut fra dette vil vi anbefale at dimensjonering av omsorgsboliger uten døgntilbud bør være på ca. 4-5 % i forhold til eldre 80 år og over. I tillegg kommer øvrige eldreboliger / trygdeboliger i Hammerfest kommune.

5.2. RYPEFJORD SYKEHJEM.

Prosjektgruppen er av den formening at sykehjemmet i Rypefjord fortsatt bør brukes som døgninstitusjon, men det må foretas en oppgradering av hele bygget samt en del ombygginger og utvidelser for å få det mer hensiktsmessig både i forhold til organisering i bogrupper samt skissert driftsopplegg.

Ut fra de foreløpige og grove vurderinger som er gjort bør en kunne forvente at kostnadene for nødvendig ombygging samt oppgradering av sykehjemmet vil bli en del lavere enn hva et nybygg med tilsvarende innhold / antall plasser vil koste. I tillegg vil en med foreslått størrelse på institusjonen /bogruppene samt planlagt bemanningsopplegg sørge for at driftsutgiftene pr. plass ikke avviker særlig mye i forhold til et nybygg.

Det er foreløpig skissert at sykehjemmet skal ha 40 langtidsplasser i fremtiden fordelt på 4 bogrupper med 10 beboere i hver gruppe. Tilbudet her vil primært være for personer hvor pleie og omsorg er det dominerende behov, og som i liten grad vil være i stand til å bruke tilbud i et dagsenter. Blant annet av den grunn er det ikkje foreslått å

legge dagsenteret her. En slik størrelse på bogrupperne vil være driftsøkonomisk gunstig fremfor færre beboere i hver gruppe. På dagtid er det planlagt 3 personer på vakt i hver gruppe, og på ettermiddag / kveld 2 personer.

I tillegg til ovennevnte 40 langtidsplasser kommer 5 infeksjonsplasser.

5.3. RYPEFJORD BOKOLLEKTIV.

Prosjektgruppen har også lagt til grunn at Rypefjord bokollektiv, ut fra en bygnings- og planmessig vurdering, er lite egnet som fremtidig bokollektiv for eldre/demente. En ombygging av bokollektivet til en hensiktsmessig enhet for demente vil bli meget kostbart og er dessuten vanskelig å få til på grunn av tomteforhold. Det anbefales derfor at disse 10 plassene i stedet bygges om til 5 små leiligheter for eldre (ved å slå sammen to og to rom), og at stedet blir et tilbud til eldre som trenger eldrebolig / leilighet. Dersom tomten for nytt omsorgssenter blir i Salen og noen boliger der må rives i den forbindelse, kan de 10 plassene i bokollektivet erstatte 5 av boligene som går tapt.

5.4. RYPEFJORD ALDERSPENSJONAT.

Når det gjelder Rypefjord alderspensjonat er det lite egnet for personer som trenger døgntilbud / er svært ressurskrevende. Bygget har imidlertid et moderne kjøkken og dessuten fellesareal/stue for beboerne. Prosjektgruppen sin vurdering er at to og to rom på alderspensjonatet bør bygges om til små leiligheter for eldre, men uten opplegg for heldøgns pleie. Da vil man kunne få maksimalt 8 små leiligheter i alderspensjonatet. Man bør i den videre prosess vurdere om 2- 4 rom i stedet bør brukes som overvintringstilbud for eldre fra kommunens ytre områder samt andre i resten av året.

5.5. TYVENLIA OMSORGSBOLIG.

Ut fra den generelle planløsning av Tyvenlia omsorgsbolig samt intern planløsning og dimensjonering av leilighetene, er bygget godt egnet til å gi heldøgns pleie til beboerne der. I tillegg til de 15 boenhetene er der også fellesareal for beboerne samt areal til kontor for omsorgstjenesten (dersom det er ønskelig i fremtiden).

5.6. NYTT OMSORGSSENTER.

I de foreløpige planer fra Hammerfest kommune er det foreslått at følgende enheter bør inn i nytt omsorgssenter:

- 40 nye omsorgsboliger
- Service-/dagsenter
- Administrasjonsbase for hjemmetjenestene
- Driftsbasis for senteret
- Nytt hoved-/sentralkjøkken
- Kafeteria/kantine/kiosk
- Vaskeri og tekstilservice
- Frivillighetssentral
- Vaktentral
- Garderobe og toaletter
- Lager (hjelpemidler + diverse utstyr)
- Mottak for ambulanser

I forhold til tidligere planer vil dette bety at det nye senteret utvides fra 40 plasser til 60 plasser /boenheter. Forklaringen på at det er behov for 60 plasser / boliger i nytt omsorgssenter er følgende:

- erstatning av Pensjonærhjemmet	26 plasser
- erstatning av alderspensjonatet (brukes i fremtiden som eldrebolig)	16 plasser
- erstatning av bokollektivet (brukes som eldrebolig i fremtiden)	10 plasser
- økt antall institusjons-/døgnplasser	<u>8 plasser</u>

For Hammerfest kommune vil det ut fra en driftsøkonomisk vurdering gi store fordeler at bokollektivet blir en del av det nye omsorgssenteret i stedet for å drive det som i dag i Rypefjord. At også alderspensjonatet brukes til annen målgruppe enn nå og kompenserer dette med 16 nye plasser i nytt senter, vil være gunstig i forhold til driftsutgiftene. I tillegg er ikke alderspensjonatet særlig godt egnet for det som etter hvert har blitt målgruppen der (personer med store omsorgsbehov).

Prinsipper for hvordan driften kan legges opp i nytt omsorgssenter:

- I bogrupper hvor det er svært ressurskrevende beboere og som krever fast oppfølging på døgnbasis vil bemanningsopplegget stort sett være i tråd med de prinsipper som man har i institusjon i dag.
- I bogrupper hvor hjemmetjenesten har ansvar for driften skal bemanningsopplegg og turnus organiseres etter andre prinsipper enn i vanlig institusjon. Hjelpen skal tildeles ut fra individuelle behov, men en viss grad av grunnbemanning på dagtid må likevel vurderes.
- På natt må det søkes lagt opp en mest mulig felles bemanning for senteret og hjemmetjenesten for øvrig.
- Driften av dagsenteret / aktivitetssenteret bør søkes samordnet mest mulig med drift av annen virksomhet i senteret eller hjemmetjenesten generelt.
- Driften av kjøkken, kafeteria og kiosk bør sees under ett
- Frivillighetssentral og andre (lag og foreninger) bør oppfordres til å ta ansvar for bestemte oppgaver i senteret
- En del aktiviteter / drift av bestemte tilbud bør kunne utføres av andre enn kommunen.

I det nye omsorgssenteret er det foreslått at det på ett plan legges 3 bogrupper med samlet 30 plasser (10 plasser i hver gruppe). Og på et annet plan de øvrige 30 plassene også fordelt på 3 bogrupper. Slike løsninger vil være driftsøkonomisk gunstig for kommunen.

5.7. DEN HJEMMEBASERTE OMSORG.

I plansammenheng er det som tidligere nevnt en stor utfordring å finne den rette balansegangen mellom tiltak i og utenfor institusjon. Videre er det viktig at man også tilrettelegger for at de eldre kan få bo hjemme lengst mulig og ikke må flytte på institusjon fordi åpen omsorg mangler egnede tilbud og tilstrekkelig med ressurser. I mange kommuner, spesielt småkommuner / utkantkommuner, har man sett at enkelte i institusjon har en botid på 10 år eller mer. Årsaken til det skyldes i mange tilfeller at kommunene ikke har bygd ut et egnet tilbud i forhold til de eldres behov og derfor blir institusjonsplass valgt i stedet.

En omstilling i eldreomsorgen hvor man reduserer tradisjonelle institusjonsplasser og erstatter de med omsorgsboliger med mulighet til heldøgns pleie og omsorg kan frigjøre betydelig med ressurser. De frigjorte ressurser kan brukes til å drifte både nye omsorgsboliger samt til en generell styrking av den hjemmebaserte omsorg. Erfaringstall fra en rekke kommuner viser at i omsorgsboliger som også yter heldøgns omsorg ligger gjennomsnittskostnadene på ca. 60 -70 % i forhold til utgiftene i institusjon.

Kommuner som har en (meget) høy dekningsgrad av institusjonsplasser viser seg å ha problemer med å få bygd ut og dimensjonert den åpne omsorg i tilstrekkelig grad. Driften av institusjonsplasser er meget kostbar i forhold til andre tiltak, og et høyt volum av institusjonsplasser legger derfor beslag på en for stor del av det samlede budsjett til eldreomsorgen. Og fordi den åpne eldreomsorgen er mangelfullt utbygd og dimensjonert gir den ikke et godt nok tilbud til mange hjemmeboende, og konsekvensen av det er at de på et altfor tidlig tidspunkt må søkes inn i institusjon. For kommunen er dette en kostbar modell / løsning, og for den eldre selv også en lite gunstig ordning.

I en rapport fra Norut NIBR Finnmark "Gode kommunale tjenester for Finnmarks befolkning og næringsliv" – rapport 2005 : 1 - fremheves også denne problemstillingen flere steder. I pkt. 5.4 i rapporten står det bl.a. følgende:

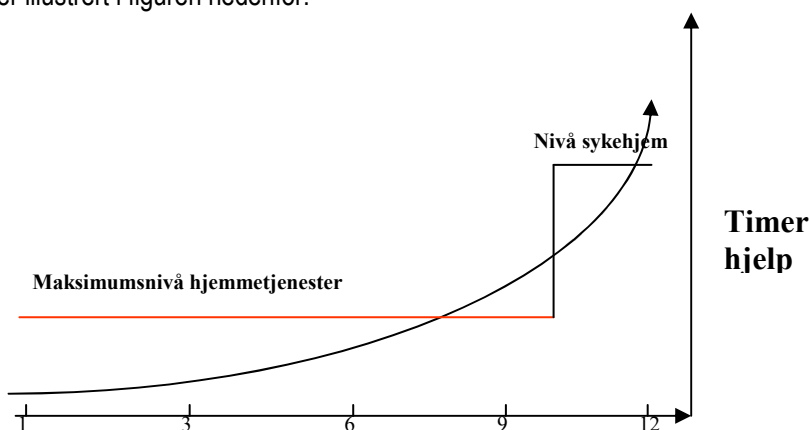
”Mange av kommunene har bundet opp ressursene i institusjonstjenesten i slik grad at det er lite handlefrihet til å satse på hjemmebaserte tjenester. I noen kommuner er det også liten samkjøring mellom de to tjenesteområdene. Den tunge institusjonssatsingen reduserer innbyggernes mulighet til å bo hjemme så lenge så de kan”.

Og i pkt. 5.5 i nevnte rapport står det bl.a. følgende:

”Den omfattende institusjonstjenesten, i kombinasjon med at plassene benyttes til brukergrupper som kunne klart seg på et lavere nivå, har gjort det vanskelig å oppnå en tilfredsstillende hjemmetjeneste. Ressursbindingen i institusjonstjenesten fører til at omsorgsboligene i liten grad har kommet som erstatning for institusjonsplasser”.

De vurderinger og konklusjoner som gjøres i ovennevnte rapport er helt i samsvar med de generelle synspunkter og erfaringer som Medvita har. En for ensidig satsing på institusjonstjenesten kan lett føre til en mangelfull hjemmetjeneste og av den grunn et unødvendig press (og behov) for institusjonsplasser. Og en slik modell er også lite gunstig for kommunene.

Dette er illustrert i figuren nedenfor:

Den gjennomgang og vurdering som vi har gjort av pleie og omsorgstjenesten i Hammerfest kommune viser at dagens omsorgsmodell ikke er god nok. At man har personer i åpen omsorg som venter på / har behov for institusjonsplass og samtidig beboere i institusjon som kunne ha klart seg med et annet tilbud, viser at tiltaksjeden både er mangelfull og heller ikke riktig dimensjonert.

Når mottakere av hjemmetjenester i dag har nådd det maksimumsnivå som hjemmetjenesten har ressurser og muligheter til å yte av hjelp, finnes det ingen gode nok alternativer enn å søke personen inn på institusjon selv om spranget fra den ene tjenesten til sykehjem er meget stort. At mellomleddet mellom vanlig hjemmetjeneste og sykehjem mangler i dag (omsorgsboliger med mulighet til døgntilbud), er en dårlig løsning både vurdert ut fra faglige og økonomiske kriterier. Utfordringen blir derfor å utvikle en ny modell i Hammerfest hvor bl.a. dette ”mellomleddet” etableres og dimensjoneres i tilstrekkelig grad.

Den nye modellen innebærer at hjemmetjenesten både får økt og utvidet ansvar i forhold til i dag, bl.a. driften av en del av de nye omsorgsboligene, korttids- og avlastningsplassene samt generelt ansvar for å holde personer utenfor institusjon lenger enn i dag. Dette betyr at rammene til den hjemmebaserte omsorg må økes jevnt og i betydelig grad i forhold til institusjonsomsorgen.

6. EN GENERELL VURDERING AV PLAN FOR PLEIE OG OMSORGSTJENESTEN – KAPITTEL 1 - 8.

6.1. INNLEDNING.

Innledningsvis i planen sies det følgende: ” *Pleie- og omsorgsplanen for Hammerfest er retningsgivende for sektorens arbeid. Planen gir helhetlig oversikt over fremtidige behov og grunnlag for strategiske valg med hensyn til videre utvikling av tjenestene.*”

Kommentarer fra Medvita:

For Medvita virker det noe uklart hva slags type plan dette er ment å være; om den skal være:

- en plan som legger grunnlag for strategiske valg hva gjelder fremtidig omsorgsmodell i kommunen
- en rammeplan som beskriver dagens tilbud og behov ut over det
- en tiltaksplan for å avklare hvilke tiltak som kommunen skal satse på i nærmeste år
- en plan som både legger opp til valg av hovedretning samt konkrete valg for omsorgssektoren

En av grunnene til at det kan være vanskelig å definere hva slags type plan dette er ment å være skyldes også at selve oppbyggingen av planen ikke er tydelig nok etter vår mening. Man burde i større grad enn det som er gjort skilt tydeligere mellom:

1. den beskrivende del av planen
2. analysedelen (av dagens modell og tilbud samt fremtidig modell / valg av hovedretninger)
3. beskrivelse av konsekvensene av de hovedvalg som gjøres
4. et handlingsprogram (gjørne prioritert) for fremtidig omstilling og utbygging

I foreliggende Plan for Hammerfest kommune finner man en beskrivende del også i det siste kapittel av planen (kap. 9), og som mer burde ha vært rendyrket til å liste opp et handlingsprogram / konkrete tiltak. Ellers er det et gjennomgående trekk ved planen at punkt 2 (analysedelen) og punkt 3 (konsekvensvurderingen) mangler i stor grad. Hadde planen også inneholdt disse delene, ville den i større grad vært en plan som ga ”*grunnlag for strategiske valg med hensyn til videre utvikling av tjenestene.*”

Konkret betyr dette at man i planen burde ha fokusert på de problemstillinger som er tatt opp i kapittel 4 og 5 ovenfor.

6.2. NOEN GENERELLE KOMMENTARER TIL KAPITTEL 1 - 8 I PLANDOKUMENTET.

Enkelte hovedområder innen pleie og omsorg, for eksempel de hjemmebaserte tjenester generelt, er lite omtalt og problematisert. Denne tjenesten er selve hovedelementet i omsorgskjeden, og hvordan den er bygd ut og fungerer er derfor helt avgjørende for hele omsorgstjenesten. Og hvilke ansvar og funksjon den er tiltenkt i den fremtidige tiltakskjede er helt avgjørende i forhold til øvrige valg og prioriteringer.

Av den grunn burde de hjemmebaserte tjenester vært gitt en omfattende og samlet fremstilling og plass i planen, bl.a. for å avklare hva den totalt kan utføre i fremtiden. Og tjenesten burde ha vært omtalt i relasjon til alle de 4 punktene som er nevnt i kap. 6.1. ovenfor.

I planen sies det flere steder at det skal satses på omsorgsboliger fremfor videre utbygging av nye tradisjonelle institusjonsplasser. Men omsorgsboligenes plass i tiltakskjeden og hvem de skal innrettes mot, samt konsekvensene det har for eksisterende og fremtidige institusjoner, er ikke grundig nok vurdert og analysert. En mer grundig drøfting og beskrivelse av pkt. 2, 3 og 4 i kap. 6.1. hadde vært ønskelig, bl.a. med tanke på forestående planlegging av innhold, dimensjonering og type boenheter i nytt omsorgssenter.

Videre er det i planen påpekt behovet for egnede plasser til ulike grupper av brukere (demente, langtidsopphold, rehabilitering, korttids - /avlastningsopphold, utredning, behandling, m.m.). En nærmere vurdering av behovet for ulike plasser, plassering av de i fremtiden i forhold til eksisterende og nye bygg, etterlyses også. Hvordan dette skal løses vil variere ut fra hvilke behov som skal dekkes, samtidig som man må avklare om dette best kan løses i eksisterende bygg eller i nybygg.

Et annet viktig område innen omsorgssektoren er kjøkkenvirksomheten. I dag produseres det etter kok - server metoden som innebærer at varm middag leveres ut til de enkelte mottakssteder (inkl. hjemmeboende) hver dag, og at mottakerne må spise den rett etterpå (når den er varm). Med et slikt system må produksjonskjøkkenet være åpent hver dag gjennom hele året. I planen er det ikke sagt noe om dagens metode bør videreføres eller om man

eventuelt skal legge om til kok – kjøll metoden når nytt produksjonskjøkken planlegges i det nye omsorgssenteret. Produksjonsmetoden burde med andre ord ha vært avklart tidligst mulig fordi den gir føringer på hva bogrupperne skal inneholde av kjøkkenløsning.

Hammerfest kommune er for tiden inne i en prosess hvor driften innenfor alle sektorer trolig må reduseres. Pleie og omsorg er generelt sett en av de største kommunale virksomhetene, og hvor behovene også ser ut til å øke mest. I en plan for pleie og omsorg burde man ha rettet kritiske lys på hvordan de enkelte tilbud drives i dag (en analysedel), skissert mulige omlegginger / vurderinger som burde gjøres og hvilke konsekvenser det kunne føre til. Fokus på dagens ressursbruk samt hvilke ”snuoperasjoner” som kan føre til bedre ressursutnyttelse i fremtiden (modellvalg, dimensjonering av ulike tjenester/enheter, m.v.) burde vært omtalt i en slik plan.

Avslutningsvis vil Medvita peke på at i en plansammenheng hvor man vurderer ny modell for omsorgstjenesten samt nytt omsorgssenteret, er det nødvendig å ha et lengre planperspektiv enn til år 2021 som man har i planen. Prognosen viser vil antallet eldre 80 år + i Hammerfest holde seg ganske konstant fra nå av og frem til år 2020. Og dette samsvarer også med de vurderinger som er gjort i pleie og omsorgsplanen hva gjelder eldre 85 år og over.

Men ser man på prognosen for hvordan utviklingen i gruppen 80 år + vil bli etter år 2020 ser man **betydelige økninger**. Fra 2020 til år 2025 vil det bli en økning på hele 106 personer (ca. 33 %) i nevnte gruppe. Og fra 2025 til år 2030 vil økningen i denne gruppen bli på 147 personer (ca. 34 %). Fra år 2020 til år 2030 øker altså gruppen eldre 80 år + med hele 253 personer (ca. 78 %).

Bygninger som planlegges nå vil nemlig ha en ”levetid” mye lenger enn til år 2020. Dessuten kan det være riktig at kommunen allerede i nåværende prosess har tanker om hvor og hvordan nye plasser / bygg bør etableres i forhold til det som planlegges nå for å møte den voldsomme økningen av eldre 80 år og over fra år 2020 og videre fremover. Vil det f. eks. av driftsmessige grunner være riktig å tilrettelegge for at nye plasser som etableres i fremtiden planlegges som tilbygg / utvidelser ved de institusjoner som skal bygges nå? I så fall må man sikre seg at tomten(e) gir mulighet for dette.

7. KOMMENTARER TIL NOEN SENTRALE TILTAK FORESLÅTT I PLANEN – KAPITTEL 9.

7.1. INNLEDNING.

I den vedtatte planen for Hammerfest er det totalt foreslått 18 tiltak., hvorav bare for ett av dem er det antydnet kostnader og innarbeidet bevilgning i økonomiplanen (tiltak 1- nytt omsorgssenter).

Flere av tiltakene er lite konkrete og kan mer oppfattes som en intensjon / målsetting, bl.a. fordi det i tilknytning til tiltakene ikke ligger klare forpliktelser med tanke på å utrede de nærmere og heller ikke signaler om å innarbeide kostnadene i de kommende budsjetter. Tiltakene er dessuten ikke prioriterte seg imellom.

Om en del andre tiltak sies det at de skal ”løpende” vurderes eller sees i sammenheng med andre prosesser og tiltak samt ”fremtidig utvikling”. Dette er også tiltak som er lite forpliktende med tanke på oppfølging innen fastsatte frister og ingen forutsetning om å prioritere de ved kommende budsjettbehandlinger.

Noen av tiltakene i planen har stor betydning i den samlede tiltakskjede og utvikling av omsorgssektoren i Hammerfest. Av den grunn finner vi det naturlig å kommentere disse noe nærmere, bl.a. også ut fra det som er lagt til grunn i kapittel 4 og 5 ovenfor.

7.2. KOMMENTARER TIL ENKELTE TILTAK I PLANEN.

TILTAK 1 – BYGGING AV NYTT OMSORGSSENTER.

Tiltaket er omtalt slik i planen:

"Bygge 40 nye omsorgsboliger med heldøgn omsorg og pleie. Dette foreslås løst ved oppføring av et flerfunksjons bygg med samlokalisering av dagsenter, omsorgsboliger med hel døgn omsorgstilbud og service/aktivitetstilbud. Bygget bør gis en sentrumsnær lokalisering, av hensyn til brukere av service-/aktivitetsdelen, besøksmuligheter for pårørende og transportutgifter for hjemmetjenesten. Samlokalisering av disse funksjonene gir mulighet for fleksibel og god utnyttelse av personell. Denne løsningen er også svært god som tilbud til familier der en har ulik tjenestebehov. De kan da fremdeles bo under samme tak og kan få økt livskvalitet ved nærhet og samhold. Videre kan brukere fra forskjellige avdelinger samles til aktiviteter og treff i seniorsenteret, hvor det kan legges til rette for at alle skal kunne bruke senteret, uansett funksjonsnivå og tjenestebehov.

Konkret foreslås dette senteret lagt til tomt i Salsida som tidligere har vært planlagt til bygging av omsorgsboliger, eventuelt med nødvendig tomtetillegg som følge av at dette blir et større prosjekt enn tidligere tenkt."

Kommentarer fra Medvita:

Som tidligere redegjort for i de innledende kapitler, har prosjektgruppen hatt en omfattende prosess omkring valg av modell, dimensjonering av døgnplasser, m.m., jfr. kap. 3, 4 og 5. De vurderinger og konklusjoner som er gjort der i forhold til nytt omsorgssenter er at de tiltak som tidligere er tenkt inn i senteret synes hensiktsmessig, men at dimensjoneringen av plasser trolig vil avvike noe i forhold til tidligere planer. Foreløpig er det som nevnt foreslått 60 nye plasser, service-/dagsenter, nytt hovedkjøkken, base for omsorgstjenesten, m.m. Men det konkrete innhold vil bli endelig avklart ved utarbeidelsen av rom – og funksjonsprogrammet.

For øvrig vises det til kapittel 4 og 5 ovenfor hvor bl.a. rolle og ansvar til nytt omsorgssenter i en samlet tiltakskjede er nærmere omtalt, jfr. særlig pkt. 4.2, 4.3 og 5.6.

TILTAK 2 – BYGGE OM ALDERSPENSJONATET TIL EN AVDELING MED SMÅ ENHETER INNEN ALDERSDEMENS OG ALDERSPSYKIATRI.

I planen står det bl.a.:

"Alderspensjonatet holder heller ikke dagens standard til godkjente sykehjemsplasser, men kan ombygges til mindre, funksjonelle enheter for pasienter som har behov for det."

Kommentarer fra Medvita:

Også når det gjelder dette tiltaket vises det til kapittel 4 og 5 ovenfor, og spesielt pkt. 4.3 og 5.4. Som redegjort for i nevnte kapitler er Rypefjord alderspensjonat lite egnet for personer som trenger døgntilbud / er svært ressurskrevende.

Prosjektgruppen foreslår at to og to rom bygges om til små leiligheter for eldre, men uten opplegg for heldøgns pleie. Da vil man kunne få maksimalt 8 små leiligheter i alderspensjonatet. Før endelige planer vedtas bør man imidlertid vurdere om 2- 4 rom i stedet skal brukes som overvintringstilbud for eldre fra kommunens ytre områder samt andre i resten av året.

TILTAK 3 – DAGAVDELING VED RYPEFJORD SYKEHJEM GJØRES OM TIL EN AVDELING SOM SKAL IVARETA DE MEST ALVORLIG SYKE OG DØENDE PASIENTER.

Tiltaket er omtalt slik:

"Dagavdelingen krever ingen bygningsmessige kostnader for å kunne gjennomføre dette tiltaket, da eksisterende bygg er av god standard. Her er det snakk om å tilføre tilstrekkelige ressurser i forhold til fagpersonell og hjelpemidler. Gjennomføringen av tiltaket må koordineres mot byggingen av omsorgssenteret".

Kommentarer fra Medvita:

Det vises til kapittel 4 og 5 hvor det foreslås hvordan den samlede institusjonsomsorgen bør settes sammen og lokaliseres. I pkt. 5.2. er det nærmere redegjort for hvordan prosjektgruppen mener at Rypefjord sykehjem bør brukes og organiseres i fremtiden. Prosjektgruppen er av den formening at sykehjemmet i Rypefjord fortsatt bør brukes som døgninstitusjon og med 40 langtidsplasser fordelt på 4 bogrupper med 10 beboere i hver gruppe. Og gruppen anbefaler at det ikke etableres dagavdeling her. I tillegg til ovennevnte 40 langtidsplasser kommer 5 infeksjonsplasser.

TILTAK 4 – DIMENSJONERE HJEMMETJENESTENE SLIK AT BRUKERNE SIKRES TILSTREKKELIG HJELP TIL Å KUNNE BO HJEMME SÅ LENGE SOM MULIG.

I planen er tiltaket beskrevet bl.a. slik:

"Gode hjemmetjenester og funksjonelle boliger er nødvendige betingelser for at eldre og andre brukergrupper skal kunne bo lengst mulig hjemme. Antall "yngre eldre" vil øke sterkt i årene framover, og vi må forvente en betydelig etterspørsel etter disse tjenestene. Vi må også forvente økt etterspørsel etter omsorgslønn fordi pårørende ønsker å bidra som en ressurs. Omsorgslønn er en rimelig ordning sammenlignet med for eksempel hjemmetjenester.

Kommunens utfordring her vil være å kunne sikre nok ressurser i form av kvalifisert personell og bevilgninger til å drive disse tjenestene på et tilfredsstillende nivå. Tjenestene må utvikles faglig og teknologisk, samtidig som brukernes opplevelse som tjenestemottaker skal være god. Personellutfordringen og tiltak i den forbindelse, er omtalt i eget punkt felles for hele tjenesten."

Kommentarer fra Medvita:

I plansammenheng er det som tidligere nevnt en stor utfordring å finne den rette balansegangen mellom tiltak i og utenfor institusjon. Videre er det viktig at man også tilrettelegger for at de eldre kan få bo hjemme lengst mulig og ikke må flytte på institusjon fordi åpen omsorg mangler egnede tilbud og tilstrekkelig med ressurser.

Den gjennomgang vi har gjort av dagens pleie og omsorgstjeneste i Hammerfest kommune viser at man ikke har en godt nok utbygd og dimensjonert tilbudskjede. Kommunen mangler i dag et viktig "ledd" i tiltakskjeden som er mellom tradisjonell institusjonsomsorg og den ordinære hjemmetjeneste. At dette mellomleddet mangler (omsorgsboliger med mulighet til døgntilbud), er både en faglig og økonomisk dårlig løsning for kommunen. Utfordringen blir å utvikle en ny modell i Hammerfest hvor bl.a. dette "mellomleddet" etableres.

Den nye modellen som er beskrevet i kapittel 4 og 5 fører til hjemmetjenesten både får økt og utvidet ansvar i forhold til i dag, bl.a. ansvaret for driften av nye omsorgsboligene, korttids- og avlastningsplasser, m.m. Det er derfor helt avgjørende for å få modellen til å fungere at den hjemmebaserte omsorg får økte rammer i fremtiden.

TILTAK 5 – UTVIDE TILBUDET OM TRYGGHETSALARM OG OMSORGLØNN.

Tiltaket er omtalt slik i planen:

"Vurdere alternative løsningsmodeller blant annet i forhold til driftssikkerhet. Dette må ses i sammenheng med bygging av omsorgsboliger. Utvidelse av tilbudet om trygghetsalarm krever økt bemanning i hjemmetjenesten, slik at det er samsvar mellom dimensjonene for etterspørsel og tjenestetilbud."

Kommentarer fra Medvita:

Hva ordet "løsningsmodeller" henspiller til er noe uklart. I planen er det ikke nevnt hvor mange trygghetsalarmer som kommunen har utplassert, hvordan denne ordningen fungerer samt behovet for eventuell videre utbygging og begrunnelsen for det. En vesentlig utbygging av trygghetsalarmer har betydning for dimensjoneringen av hjemmetjenesten, inklusiv hvordan dette løses om natten (eventuelt i samarbeid med nattjenesten i institusjon). Dersom man også ønsker at beboere i andre / ytre områder skal få et slikt tilbud, vil det bli en ny og økt utfordring for hjemmetjenesten.

For øvrig står det i planen at kommunen har 13 oppdragsavtaler med omsorgslønn, hvorav 10 av dem gjelder personer under 67 år. Om omsorgslønn bør bli et satsingsområde innenfor pleie- og omsorgssektoren, hvorfor det eventuelt skal bli det og overfor hvilke målgrupper en slik ordning er spesielt aktuelt, er ikke omtalt i planen.

Ønsker kommunen å satse på dette overfor ressurskrevende hjemmeboende eldre, vil det i så fall ha en viss innvirkning i forhold til behovet for omsorgsplasser med og uten døgntilbud i kommunen. Er dette derimot et tilbud overfor yngre funksjonshemmede, har dimensjoneringen av døgnplasser for eldre ikke noen særlig innvikling i forhold til antall avtaler med omsorgslønn. Ut fra opplysninger fra prosjektgruppen vil utvidelsen av omsorgslønn primært gjelde over for yngre funksjonshemmede og ikke eldre.

TILTAK 6 – BYGGING AV 12 NYE OMSORGBOLIGER FOR FUNKSJONS- HEMMEDE.

I planen står det bl.a.:

"Det er registrert behov for 12 nye omsorgsboliger for unge funksjonshemmede i kommunen, se tabell 6. Disse unge utgjør en brukergruppe som bør få mulighet til å etablere seg som selvstendige unge i egne boliger. Retten til et selvstendig liv og grunnlaget for mestring og utnyttelse av egne muligheter ligger i tilpassede og tilrettelagte hjem for de som ønsker å bo for seg selv".

Og videre:

"Det er pr. 01.01.07 registrert 25 voksne med psykisk funksjonshemming i kommunen, og det er registrert 18 funksjonshemmede barn/unge med store hjelpebehov. Flere av de yngste i denne brukergruppen har et reelt behov for egen bolig med heldøgn omsorg og pleie etter fylte 18 år.

Tabell 6: Oversikt over ungdom som forventes å ha behov for omsorgsbolig i løpet av planperioden (individuell plan og egen statistikk)

Årstall	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Antall brukere	1	2	2	2	0	2	2	1	12

Kommentarer fra Medvita:

Behovet og hvem som er målgruppen for nevnte boliger er det redegjort for i planen. Modellen som skisseres kan imidlertid bli svært kostbar for kommunen dersom mange av personene etter hvert trenger omfattende hjelp / omsorg på døgnbasis. Hammerfest kommune har allerede i dag meget store utgifter til mange små og ulike type botilbud for funksjonshemmede og andre, og som kommunen bør revurdere med sikte på å få til mer rasjonell drift.

Av den grunn og ut fra at alle etater må igjennom driftsbesparelser i årene som kommer, bør man fra kommunens side søke å påvirke at de 12 nye boligene for yngre funksjonshemmede blir lokalisert / organisert slik at utgiftene til pleie og omsorg til beboerne blir på et akseptabelt nivå for kommunen. Nødvendigheten av dette og ulike modeller for å få det til, burde ha vært kort omtalt i planen slik at administrasjonen hadde et bestemt mandat i den videre planlegging av tiltaket.

For øvrig fremkom det på avsluttende møte i prosjektgruppen at ny kartlegging viser at behovet er 18 boliger og ikke 12, og at det blant pårørende / brukergruppen er forståelse for å velge planløsning/lokalisering av boligene som er driftsøkonomisk gunstig for kommunen.

TILTAK 8 – DAGSENTER OG KORTTIDSTILBUD.

I planen står det bl.a.:

"Det må påregnes økning i etterspørsel av dag - og korttidsopphold de nærmeste årene. Brukere med demens må prioriteres for dagopphold, slik at de får mulighet til aktiviteter og sosialt samvær og blir bedre i stand til å mestre hverdagen.

Vi må også ta høyde for at vi stadig vil motta flere tidlig utskrevne pasienter fra våre helseforetak, og at disse ofte har betydelige bistandsbehov.

Korttids - og avlastningstilbud bør i fremtiden organiseres sammen i en fleksibel løsning for de aktuelle brukergruppene, blant annet for å sikre forutsigbarhet og kontinuitet for tjenestemottakerne."

Kommentarer fra Medvita:

Et tilstrekkelig antall av korttids -/avlastnings- og rehabiliteringsplasser er av vesentlig betydning for å få til riktig ansvarsforhold og pasientfordeling mellom åpen omsorg og institusjonsomsorgen. Det anbefales at denne dekningsgraden blir på mellom 15-20 % i forhold til samlet antall plasser. Foreløpig er nevnte plasser planlagt lokalisert i det nye omsorgssenteret. I det videre arbeid med rom - og funksjonsprogrammet vil det også bli vurdert om noen plasser bør reserveres som samhandlingsplasser mellom kommunen og Helseforetaket.

Et godt og riktig dimensjonert dagsentertilbud er viktig i forhold til hjemmeboende eldre. Dette bør være et tilbud både for de som tildeles dagsenterplass, men i tillegg et åpent tilbud for andre eldre og funksjonshemmede som ønsker å bruke senteret. Dagsenteret er også tenkt lagt i nytt omsorgssenter.

TILTAK 9 – SENIORSENTER.

I planen står det:

"Staten har som målsetting å legge til rette for en mer aktiv alderdom, og vektlegger sterkt betydningen av utbygging av dag - og seniorsentra i kommunene. Målet må også være å lage trivelige møteplasser hvor de eldre gis mulighet til å bruke sine evner positivt og på den måten forebygge problemer som ensomhet, passivitet. For de sprekkeste eldre kan dette være et godt alternativ til dagens tilbud om dagopphold i institusjon. På bakgrunn av endringer i samfunnsstrukturen er det stadig flere eldre som bor alene, uten nære pårørende rundt seg. Behovet for sosiale nettverk og kontakter er til stede, samtidig som mange eldre ikke har mulighet for å organisere sosiale tiltak og sammenkomster på privat initiativ. Sosial kontakt og gode nettverk er med på å senke behovet for tjenester og kontakt med det offentlige hjelpeapparat nettopp fordi det er med på å stimulere til mestring av egen livssituasjon, og øke livskvaliteten for de aller fleste."

Kommentarer fra Medvita:

Ut fra den beskrivelse som fremgår av planen tyder Medvita dette forslaget slik at det primært dreier seg om et senter for sosial aktivitet, trivsels- og velferdstiltak samt et sted for å dekke sine ulike behov inklusiv mat. Er det dette som er tiltenkt vil tiltak 8 (åpent dagsentertilbud) også kunne ivareta det som er beskrevet under tiltak 9. Dimensjoneringen av tilbudet, innholdet her og god planløsning vil være de mest avgjørende faktorer for at dagsenteret også skal bli et "seniorsenter".

TILTAK 11 – SAMARBEID MED FRIVILLIGE ORGANISASJONER.

Om dette tiltaket står det:

"Inngå partnerskap mellom kommunale omsorgstjenester og frivillige organisasjoner, for å gi et mest mulig helhetlig tilbud til alle hjelpetrengende i kommunen.

Staten ønsker å styrke samarbeidet mellom kommunene og brukerorganisasjoner og frivillige organisasjoner. Kultur- og kirkedepartementet satser på en fortsatt opptrapping av frivillighetssentraler de kommende år. Seniorsentre, dagtilbud og andre tiltak innenfor forebygging er også eksempler på hvor det er behov for et fortsatt samarbeid mellom partene.

Hammerfest kommune har "Sammen for Hammerfest" som visjon og har i denne sammenheng et sterkt ønske om utvikling av et videre samarbeid med organisasjoner som står for en frivillig innsats, for å fylle gapet mellom befolkningens behov og tilbudet av kommunale tjenester. Det er imidlertid viktig å presisere at den frivillige innsatsen ikke skal eller kan erstatte lovpålagte tjenester, men heller rette seg imot det frivillige aspektet".

Kommentarer fra Medvita:

Bakgrunnen for dette tiltaket er det redegjort for i planen, og i tillegg er det nevnt på hvilke områder det kan være aktuelt å utvikle mer samarbeid med frivillige lag og organisasjoner. Videre er det pekt på at dette skal komme som et supplement til den kommunale innsatsen. Dersom man i tillegg hadde nevnt noe om hvordan prosessen med å konkretisere dette tenkes lagt opp samt tidspunkt, ville det blitt mer forpliktende med tanke på å få dette viktige arbeidet i gang.

For øvrig er det i punkt 9.5.2 i planen sagt at omsorgssektoren har et ønske om å utvikle samarbeide med Kulturskolen, lokale kunstnere, sanggrupper, høyskolestudenter, historielaget og eventuelt andre aktører. Medvita ser svært positivt på dette, og som vil bli et supplement til det omsorgssektoren generelt er i stand til å ta seg av på egen hånd.

TILTAK 13 – VIDEREUTVIKLE EKSTRAVAKTSENTRALEN.

I punkt 9.6 i planen står det følgende:

"Sørge for tilstrekkelig og stabil bemanning og rekruttering av fagpersonell til ekstravaktsentralen. Det er på landsbasis høyt sykefravær i pleie- og omsorgssektoren, og dette gjelder også for vår kommune. Det ble derfor i 2003 opprettet en ekstravaktsentral i pleie og omsorg for å redusere sykefraværet. Ekstravaktsentralen har fra første stund vist seg å være et riktig valg. Sykefraværet i dag utløser langt mindre overtid og slitasje på fast ansatt personell i avdelingene enn tidligere. På bakgrunn av det vil det være viktig å opprettholde og videreutvikle ekstravaktsentralen, for å kunne utnytte personell med en stor grad av fleksibilitet i sektoren".

Kommentarer fra Medvita:

Et gjennomgående problem i mange sykehjem er at man ofte på kort varsel får beskjed om sykefravær og at arbeidet som skal gjøres derfor må utføres av færre personer enn det som er fastsatt i turnusen. Hammerfest kommune har ved etableringen av ekstravaktsentralen klart å redusere dette problemet. Sentralen yter også tjenester til den hjemmebaserte omsorg.

Medvita er enig i at en slik sentral er et viktig tiltak i omsorgssektoren, og at den bør videreføres og utvikles uansett hvilken modell Hammerfest kommune velger for sine omsorgstjenester i fremtiden.

Det bør vurderes om denne sentralen bør ligge i nytt omsorgssenter (medfører noe økte investeringskostnader), eller om den like gjerne kan være lokalisert andre steder i fremtiden.

8. AVSLUTTENDE MERKNADER

Som det fremgår av kapittel 3 ønsket Hammerfest kommune at man som en vesentlig del av gjennomgangen og vurderingen av pleie- og omsorgsplanen foretok en analyse av modellvalg, fremtidig funksjon til institusjoner og omsorgsboliger, dimensjonering av døgntilbud samt driftsvurderinger av ulike modeller/løsninger.

Det ble pekt på at en slik analyse var ønskelig å få gjennomført i forkant av planleggingen av nytt omsorgssenter fordi dette bygget vil være hovedelementet i den fremtidige omsorgskjede i kommunen, og som for øvrig vil ha en "levealder" på minimum 25-30 år.

Av nevnte grunn er disse problemstillingene vektlagt i så stor grad i forbindelse med gjennomgangen og vurderingen av Plan for pleie og omsorgstjenesten (kapittel 4 og 5), selv om nevnte problemstillinger er lite omtalt i selve planen. Men Medvita er fullt ut enig i at den strategi som kommunen valgte for evalueringen både var riktig og nødvendig, og at analysen bør gi et godt grunnlag for kommunen til å ta stilling til både fremtidig omsorgsmodell samt dimensjonering av viktige tiltak i omsorgssektoren.

Kort oppsummert er hovedforslagene i analysen følgende:

- Hammerfest kommune bør gjennomføre en "snuoperasjon" i omsorgssektoren hvor man spesielt bygger ut et omsorgstilbud rett under sykehjemsnivå, og hvor det også kan gis pleie på døgnbasis
- Antallet tradisjonelle institusjonsplasser reduseres
- Hjemmetjenesten gis et større ansvarsområde enn i dag og må derfor styrkes
- Omsorgstjenesten vil få to hovedbaser i fremtiden; i Rypefjord og i nytt omsorgssenter i sentrum av kommunen
- Den skisserte omsorgsmodell og foreslått innhold i nytt omsorgssenter, samt bruk av eksisterende institusjonsbygg, vil være en driftsmessig gunstig løsning
- Endelig innhold i nytt omsorgssenter fastsettes ved utarbeidelsen og behandlingen av rom - og funksjonsprogrammet.

I tillegg har Medvita valgt å gi noen generelle kommentarer til selve pleie- og omsorgsplanen for Hammerfest kommune (kapittel 1-8) samt sentrale tiltak i den (kapittel 9). Vi vil anta at også disse vurderingene vil være nyttig å ta med seg i det videre arbeid med utviklingen av omsorgstjenestene samt de enkelte tiltak i planen.

Denne rapporten ble sluttbehandlet i prosjektgruppens møte 7. november og gruppen sluttet seg enstemmig til både vurderingene og forslagene slik de fremgår i rapporten.

Sigurd K. Beite
prosjektleder

Saksbehandler: Svanhild Moen

Saksnr.: 2008/2152-12/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
21/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

Særutskrift fra møte 1 den 28. januar 2009: Sak 03/7 2009 – Særutskriften gjengis i sin helhet nedenfor.

Saksutredning til kontrollutvalget med ”Rapport forvaltningsrevisjon 2008 Oppfølging av politiske vedtak”

Forvaltningsrevisjonsrapport "Oppfølging av politiske vedtak"

Saken gjelder

SÆRUTSKRIFT fra Møte 1. 28. Januar 2009 -Sak 03/7 2009 Oppfølging av politiske vedtak

Som behandlingsgrunnlag forelå forvaltningsrapporten "Oppfølging av politiske vedtak" og saksutredning utarbeidet av revisjonen . Prosjektansvarlig revisor Marit Vorren orienterte om rapporten og svarte på spørsmål.

Forslag til vedtak:

- Kommunen bør vurdere å utarbeide rutiner for rapportering til kommunestyret om iverksettelse av politisk vedtak

Behandling:

Kontrollutvalget var enig i konklusjonene i rapporten og revisjonens forslag til vedtak, men ønsket følgende tillegg:

- På bakgrunn av resultatene av revisjonens spørreundersøkelse hør kommuneadministrasjonen avklare med folkevalgte organer om hva som bør inngå i saksdokumentene for å sikre et kvalifisert beslutningsgrunnlag.

Vedtak:

Kontrollutvalget oversender saken til behandling i kommunestyret med følgende innstilling:

- På bakgrunn av resultatene av revisjonens spørreundersøkelse hør kommuneadministrasjonen avklare med folkevalgte organer om hva som bør inngå i saksdokumentene for å sikre et kvalifisert beslutningsgrunnlag.

- Kommunen bør vurdere å utarbeide rutiner for rapportering til kommunestyret om iverksettelse av politisk vedtak

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

- På bakgrunn av resultatene av revisjonens spørreundersøkelse bør kommuneadministrasjonen avklare med folkevalgte organer om hva som bør inngå i saksdokumentene for å sikre et kvalifisert beslutningsgrunnlag.
- Kommunen bør vurdere å utarbeide rutiner for rapportering til kommunestyret om iverksettelse av politisk vedtak

Saksbehandler: Svanhild Moen

Saksnr.: 2008/2152-13/

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
22/09	Kommunestyret	26.02.2009

Saksdokumenter vedlagt:

Særutskrift fra møte 1 den 28. januar 2009: Sak 04/2009 – Særutskriften gjengis i sin helhet nedenfor.

Saksutredning med Kontrollutvalgets Årsmelding 2008.

Kontrollutvalgets Årsmelding 2008

Saken gjelder

SÆRUTSKRIFT fra Møte 1. 28. januar 2009 – Sak 04/ 2009 Kontrollutvalgets Årsmelding 2008

Forslag til vedtak:

Den fremlagte årsmelding fastsettes som årsmelding for Hammerfest kommunes kontrollutvalg for 2008. Årsmeldingen oversendes kommunestyret i Hammerfest for behandling.

Behandling:

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Den fremlagte årsmelding fastsettes som årsmelding for Hammerfest kommunes kontrollutvalg for 2008. Årsmeldingen oversendes kommunestyret i Hammerfest for behandling.

Kontrollutvalgets forslag til vedtak:

Den fremlagte årsmelding fastsettes som årsmelding for Hammerfest kommunes kontrollutvalg for 2008.

PS 23/09 Diverse referatsaker

RS 09/1 Møteuskift fra møte i Hammerfest kontrollutvalg den 28. januar 2009

PS 24/09 Godkjenning av møteprotokoll

Protokoll fra møte den 15.01.2008 – godkjennes.